

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ
ОПЕРАЦІЙ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ»**

Студентки 2 курсу, 5м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік і
податковий консалтинг»

Ткач Вікторії
Володимирівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Семенова
Світлана Миколаївна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

Король Світлана Яківна

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Облік і податковий консалтинг»

Затверджую

Зав. кафедри

О.В.Фоміна

« ___ » _____ 2020 р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентці**

Ткач Вікторії

Володимирівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

Облік та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі

Затверджена наказом ректора від «18» грудня 2019 р. № 4355.

2. Строк здачі студентом закінченого роботи «01» грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи полягає у дослідженні організації та методики обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі, пошуку шляхів їх удосконалення на прикладі ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

Об'єкт дослідження облік та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

Предмет дослідження сукупність теоретичних, організаційно-методичних та практичних питань, пов'язаних з бухгалтерським обліком та оподаткуванням товарних операцій в оптовій торгівлі

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ.

1.1. Економічна сутність та класифікація товарних операцій

1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. Сучасний стан обліку та оподаткування товарних операцій на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

2.1. Організація обліку товарних операцій підприємства

2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності товарних операцій

2.3. Відображення у звітності підприємства товарних операцій

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

3.1. Напрями удосконалення фінансового обліку товарних операцій

3.2. Удосконалення управлінського обліку товарних операцій

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.12.2019	18.12.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	26.11.2020	26.11.2020
8.	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання « _____ » _____ 2019 р.
8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ С.М. Семенова.
9. Гарант освітньої програми _____ С.Я. Король.
10. Завдання прийняв до виконання студент _____ В.В. Ткач.

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи
Тема обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі є актуальною в сучасних умовах господарювання, зокрема, для досліджуваного підприємства ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД». Випускна кваліфікаційна робота містить аналіз спеціальної наукової літератури, норм та вимог законодавства щодо обліку та оподаткування товарних операцій. У роботі представлена характеристика підприємства, аналіз основних показників його діяльності, у додатках містяться форми фінансової звітності, податкові декларації, аналітичні таблиці. Висвітлено питання фінансового обліку товарних операцій, наведено теоретичні відомості про оподаткування та документування товарних операцій. В цілому випускна кваліфікаційна робота виконана згідно з встановленими вимогами. Серед недоліків: використання застарілої літератури, невідповідності по оформленню, відсутність первинних документів в додатках та загально теоретичний характер пропозицій. В загальному Ткач В.В показала, що може застосовувати здобуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. Вважаю, що виконана випускна кваліфікаційна робота Ткач В.В. може бути допущена до захисту та заслуговує на позитивну оцінку.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ С.М. Семенова.

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Ткач В.В. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ С. Я. Король

Завідувач кафедри
обліку та оподаткування _____

О.В. Фоміна

« _____ » грудня 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ.....	7
1.1.Економічна сутність та класифікація товарних операцій.....	7
1.2.Концептуальні засади обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі.....	13
Висновки за розділом 1.....	20
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ВСМК- ТРЕЙД».....	21
2.1.Організація обліку товарних операцій підприємства.....	21
2.2.Оподаткування та відображення у податковій звітності товарних операцій.....	38
2.3.Відображення у звітності підприємства товарних операцій.....	44
Висновки за розділом 2.....	47
РОЗДІЛ 3.УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД».....	48
3.1.Напрями удосконалення фінансового обліку товарних операцій...	48
3.2.Удосконалення управлінського обліку товарних операцій.....	50
Висновки за розділом 3.....	54
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Торгова діяльність є одним із видів підприємницької діяльності. Пунктом 2 Порядку здійснення торгової діяльності і правил торгового обслуговування населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України, дано визначення торгової діяльності як ініціативної, самостійної діяльності юридичних осіб і громадян по здійсненню купівлі і продажу товарів народного споживання з метою одержання прибутку. Торгова діяльність може здійснюватися в сферах оптової і роздрібно́ї торгівлі, а також торгово-виробничій сфері (громадському харчуванні).

Торговельна діяльність завжди відрізнялась від інших видів діяльності та мала свої особливості, що суттєво впливають і на ведення обліку підприємств торгівлі. На сучасному етапі розвитку торгівлі відбуваються значні зміни у структурі даної сфери, що пов'язано з появою та активним розвитком нових форматів торгівлі, використанням прогресивних технологій продажу, сучасних логістичних та інформаційних систем, а також широким спектром супутніх послуг. Не до кінця опрацьованими залишаються теоретичні проблеми, методика та організація обліку товарних операцій торговельних підприємств, це, своєю чергою, впливає на якість інформаційного забезпечення управління діяльністю підприємств. Останні роки характеризуються тенденцією посилення конкуренції, зменшення прибутку та зниження темпів розвитку ринку. У зв'язку із зазначеним керівники підприємств торгівлі перебувають у постійному пошуку шляхів росту рентабельності діяльності. Одним із таких шляхів є ефективне управління товарними запасами, що ґрунтується на формуванні облікової інформації. Отже, необхідна особлива увага до організації обліку діяльності підприємств торгівлі в сучасних умовах господарювання.

Згідно з даними Державної служби статистики України, у 2019 році оптова та роздрібна торгівля (разом із ремонтом автотранспортних засобів і мотоциклів) забезпечила 14,6% (288 096 млн грн) усього валового внутрішнього продукту країни (1 979 458

млн грн), випередивши за внеском усі інші галузі економіки. Обсяг оптового товарообороту підприємств оптової торгівлі України за 2019 рік склав 1 244 221 млн грн, а роздрібного товарообороту підприємств – 487 558 млн грн [19]. На тлі посилення конкуренції торговельні заклади вдаються до пошуків економічних інструментів, які б сприяли залученню нових та утриманню наявних клієнтів. У додатку А рис.А.1 неведена динаміка і структура оптового товарообороту вітчизняних підприємств. Стан зовнішньої торгівлі товарами за 2018-2019 роки наведені у додатку А рис А.2.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні особливості організації обліку товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі висвітлені в працях вітчизняних науковців, зокрема: Н.В. Хоменка, Ю.А. Вериги, В.Ю. Гордополова, О.О. Нестеренка, П.Й. Атамаса, Г.О. Крамаренка, М.В. Мниха, І.Г. Волошана та ін. Аналізуючи науковий внесок вітчизняних учених, необхідно відзначити, що науково-методична база обліку товарних операцій підприємств торгівлі не повною мірою задовольняє потреби управління. Крім того, вона не завжди адаптована до підприємств сучасних торговельних форматів.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі і розробка шляхів їх удосконалення.

Згідно до поставленої мети в роботі вирішуються такі завдання:

- дослідити економічна сутність та класифікація товарних операцій;
- провести аналіз концептуальних засад обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі;
- дослідити сучасний стан обліку та оподаткування товарних операцій на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»;
- вивчити організацію обліку товарних операцій підприємства;
- дослідити методику оподаткування та відображення у податковій звітності товарних операцій;
- вивчити порядок відображення у звітності підприємства товарних

операцій;

- запропонувати напрями удосконалення фінансового обліку товарних операцій;
- запропонувати шляхи удосконалення управлінського обліку товарних операцій.

Об’єкт та предмет дослідження. Об’єктом дослідження є система обліку та оподаткування товарних операцій на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційних та методичних питань з обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі.

Методи дослідження. В якості методологічного інструментарію застосовувалися такі загальнонаукові методи дослідження як: спостереження, формалізація, аналіз та синтез; системний аналіз та моделювання (при побудові інформаційної системи та облікової політики підприємства торгівлі); теоретичного узагальнення та економіко-математичні (при аналізі основних показників безготівкових розрахунків); узагальнення та конкретизації, тощо.

Інформаційною базою дослідження є нормативні акти України, які регулюють торговельну діяльність суб’єктів господарювання й відображення їхніх торговельних операцій в обліку та звітності; вітчизняні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, стандарти бухгалтерського обліку в зарубіжних країнах (у т. ч. міжнародні стандарти фінансової звітності); результати теоретичних і практичних розробок вітчизняних та зарубіжних авторів з питань обліку товарних операцій; довідкові й інформаційні видання; матеріали науково-практичних конференцій і семінарів; дані Інтернет-ресурсів.

Практична значущість роботи полягає у виробленні конкретних пропозицій та практичних рекомендацій з удосконалення системи обліку та оподаткування товарних операцій на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД».

Наукова гіпотеза. Дослідження ґрунтується на припущенні, що узгодження порядку обліку та оподаткування товарних операцій дасть можливість підвищити ефективність роботи підприємства.

Апробація результатів. Окремі результати дослідження висвітлені у статті «Особливості обліку товарних операцій в оптовій торгівлі та напрями його удосконалення», яка опублікована у збірнику статей студентів КНТЕУ, 2020 [21].

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 57 друкованих сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

1.1. Економічна сутність та класифікація товарних операцій

У сучасних умовах посилюється роль торгівлі як у формуванні економічного потенціалу України, так і в задоволенні потреб споживачів у високоякісних товарах і послугах. Від оптимальної організації торговельної діяльності, формування відповідної державної політики та створення адекватного нормативно-правового середовища її функціонування залежить якість життя кожного громадянина, розвиток вітчизняної економіки та її конкурентоспроможність. Саме це і визначає підвищений інтерес з боку вчених-теоретиків, працівників галузі та органів, що їх контролюють до торговельної діяльності в цілому, та товарних операцій як складової торговельної діяльності.

Для розгляду економічної сутності товарних операцій спочатку доцільно взагалі дослідити сутність торговельної діяльності. У табл.Б.1 додатку Б наведено порівняльну характеристику деяких визначень досліджуваних питань у чинних нормативно-правових актах.

Учені у своїх дослідженнях наразі ще й досі не дійшли згоди в трактуванні термінів, що мають відношення до сфери торгівлі. Короткий огляд поглядів окремих дослідників щодо понять продажу, торгівлі та торговельної діяльності подано у табл. Б.2 додатку Б.

Торговельну діяльність, торгівлю, можливо розглядати з різних аспектів, зокрема, як юридичні поняття, як сферу суспільних відносин, як галузь народного господарства. Для цілей обліку є найбільш придатним визначення торгівлі, як самостійної діяльності юридичних і фізичних осіб зі здійснення операцій купівлі продажу товарів з метою отримання прибутку [7].

Відповідно до п. 1 ст. 263 Господарського кодексу господарсько-торговельною є діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання в сфері товарного обігу, спрямована на реалізацію продукції виробничо-технічного призначення і виробів народного споживання, а також допоміжна діяльність, яка забезпечує їх реалізацію шляхом надання відповідних послуг. У п. 3 ст. 263 цього Кодексу наведено форми господарсько-торговельної діяльності, які можуть здійснювати суб'єкти господарювання: постачання, збут, заготівля, оптова торгівля, роздрібна торгівля і громадське харчування; посередництво в здійсненні торговельної діяльності; інша допоміжна діяльність по забезпеченню реалізації товарів. [17]

Оптова торгівля – це вид економічної діяльності в сфері товарообігу, що охоплює купівлю-продаж товарів за договорами поставки партіями для подальшого їх продажу кінцевому споживачеві через роздрібну торгівлю, для виробничого споживання та надання пов'язаних із цим послуг (пп. 4.5 п. 4 ДСТУ 4303:2004).[53]

Оптова торгівля здійснюється, за договором поставки. Згідно з параграфом 3 ст. 712 Цивільного кодексу «продавець (постачальник), який здійснює підприємницьку діяльність, зобов'язується передати у встановлений строк товар у власність покупця для використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму. До договору поставки застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено договором, законом або не випливає з характеру відносин сторін». [110]

Крім того, відповідно до глави 30, параграфу 1, ст. 265 Господарського кодексу «за договором поставки одна сторона - постачальник зобов'язується передати (поставити) у зумовлені строки другій стороні - покупцеві товар, а покупець зобов'язується прийняти вказаний товар і сплатити за нього певну грошову суму» [17]

При цьому сторонами договору поставки можуть бути тільки суб'єкти господарської діяльності, а саме:

- господарські організації – юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність і зареєстровані в установленому законом порядку;
- громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці.

Відповідно до п. 7 постанови № 833 «Порядок впровадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів» «торговельними об'єктами у сфері оптової торгівлі є:

- склад товарний (універсальний, спеціалізований, змішаний);
- магазин-склад» [73].

Відмінною особливістю для оптової торгівлі від роздрібною є категорія покупців. Для оптовою торгівлі – це юридичні особи, для роздрібною – це фізичні особи. Порівняння оптовою та роздрібною торгівлі надано у табл.Б.3 додатку Б.

На практиці зустрічаються випадки, коли підприємства, що займається оптовою торгівлею, здійснює також продаж товарів у роздріб і навпаки. У зв'язку з цим особливо важливо, визначити вид конкретної торгової операції, за допомогою якої реалізується той чи інший товар.

Товари є складовою запасів кожного підприємства. Товарні запаси групуються за певними ознаками. Типова класифікація товарних запасів представлена у додатку Б рис.Б.1.

При розгляді економічної сутності товару важливе значення має визначення факторів, які впливають на його вартість. Економісти У. Петті, А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркс та ін. стверджували, що за основу при визначенні вартості товару необхідно брати кількість витраченої праці.[2]

У відповідності із розробленою ними трудовою теорією вартості форма вартості виявляється у мінових відносинах, при зіставленні і обміні на інші

товари. Різні підходи до тлумачення поняття товарів у вітчизняному законодавстві та економічній літературі наведені у додатку Б, рис.Б.4.

Для розуміння корисних властивостей товару визначальною є категорія «споживна вартість». Сучасні українські вчені С. Мочерний, В. Симоненко, В. Секретарюк, О. Устенко дають наступне визначення цієї категорії: «споживна вартість - це певна річ або послуга, яка завдяки своїм корисним властивостям задовольняє різноманітні людські потреби» [2].

Аналіз категорії «вартість» також дозволяє виділити її якісну і кількісну складові. З якісної сторони вартість виражає суспільні виробничі відносини між товаровиробниками. З кількісної сторони вартість характеризується величиною втіленої в товарі суспільно необхідної праці. Внаслідок цього вартісні властивості проявляються в процесі обміну одного товару на інший, через мінову вартість.

Вартість товару необхідно розглядати як історичну категорію, оскільки зі зникненням товарного виробництва зникне і ця категорія. В якості основних форм прояву історичного характеру вартості називаються, зокрема, «посилення планомірного характеру суспільно необхідної праці, поступове заперечення товарної форми зв'язку, виникнення нових і більш розвинутих форм власності...» [2].

Західні вчені при розгляді економічної суті вартості товару акцент роблять на споживній вартості товару, суб'єктивній оцінці його корисності для споживача. Ряд економістів (К. Менгер, Е. Бем-Баверк, А. Маршал, Д. Кларк та ін.) у відповідності з теорією граничної корисності стверджують, що вартість визначається суб'єктивною корисністю останньої (граничної) одиниці товару.

Згідно теорії граничної корисності при придбанні товарів певного виду кожна наступна одиниця товару буде мати для покупця меншу цінність, ніж попередня: «Гранична корисність товару показує, яка максимальна сума грошей, від якої споживач хотів би відмовитися заради отримання додаткової одиниці товару» [41]. Остання одиниця даного товару, яка ще необхідна покупцю, задовольняє граничну потребу і визначає ринкову ціну товару. Отже,

в теорії граничної вартості при визначенні ціни товару критерієм оцінки виступає суб'єктивна поведінка споживачів, яка залежить від ступеню насичення потреби в товарі.

Попит характеризує платоспроможну потребу покупців у певному товарі. Він виражає відношення між ціною і тією кількістю товару, яку можуть і хочуть придбати покупці. Залежність між попитом і ціною дістала назву «закон попиту». У відповідності із вказаною залежністю «чим нижча ціна товару, тим більша його кількість, яку покупці хочуть і можуть придбати» [41].

В економічній теорії існують кілька точок зору на формування вартості товарів. Якщо трудова теорія вартості акцентує увагу на суспільно необхідних затратах праці, то теорія граничної корисності оперує суб'єктивною оцінкою поведінки споживачів на ринку. У відповідності з теорією попиту і пропозиції на ціну товару впливає як його кількість на ринку, що запропонована продавцями для продажу, так і величина попиту на даний товар.

Як можна відзначити, в усіх наведених теоріях є раціональні зерна, які проявляються при розгляді категорії «вартість» з різних сторін. Визначення суспільно необхідних затрат неможливо без врахування корисного ефекту, який буде отримано від використання товару. Зіставлення пропозиції, яка втілює в собі суспільно необхідні витрати, з попитом, що ґрунтується на корисності товару, відбувається на ринку.

В останні десятиліття у світовій економіці з'явилися якісно нові риси, які свідчать про еволюцію товару і товарного виробництва. На сучасному етапі розвитку товарного виробництва відзначаються дві взаємно протилежні тенденції, направлені як на його розвиток, так і на відмирання.

Розвитку товарного виробництва сприяють збільшення кількості економічно відособлених товаровиробників, поглиблення суспільного і міжнародного поділу праці та його спеціалізація. Внаслідок зростання кількості населення зростає попит на товари. Розвиток науки та наукомістких технологій, нематеріальної сфери послуг сприяє виникненню нових видів товарів, які користуються значним попитом на ринку.

Облік товарних операцій на підприємствах торгівлі забезпечує збір та систематизацію інформації про товарні залишки на початок і кінець звітного періоду, їх надходження та витрачання. Товарні операції можна класифікувати за групами, наведеними у табл.Б.5 додатку Б.

Види торгових операцій встановлені в цивільному законодавстві: «за договором роздрібної купівлі-продажу продавець, який здійснює підприємницьку діяльність з продажу товарів у роздріб, зобов'язується передати покупцеві товар, призначений для особистого, сімейного, домашнього чи іншого використання, не пов'язаного з підприємницькою діяльністю» [110]. З цього можна зробити висновок, що все протилежне пов'язане з такою реалізацією товарів, відноситься до сфери оптової торгівлі.

Таким чином, основними об'єктами бухгалтерського обліку в торгівлі є товари та їх рух. В основі господарської діяльності торгового підприємства лежать процеси придбання, зберігання і реалізації товарів. Тому основними цілями бухгалтерського обліку в товарних операцій в оптовій торгівлі є:

- збереженням та контроль товарів;
- збір та аналіз інформації про стан товарних запасів та ефективності їх використання;
- своєчасне подання керівництву підприємства інформації про рух товарів.

Для досягнення цих цілей на підприємствах торгівлі вирішується цілий комплекс бухгалтерських завдань:

- перевірка правильності документального оформлення товарних операцій, своєчасного і правильного відображення їх в обліку;
- контроль за товарними запасами, виявлення неходових залежаних і недоброякісних товарів;
- контроль за правильністю розрахунків з постачальниками і покупцями, за своєчасним перерахуванням платежів до бюджету, за правильністю використання банківських кредитів;
- контроль за наявністю і рухом матеріальних цінностей і грошових коштів; для правильного і своєчасного обліку повинні бути встановлені чіткі

розмежування матеріальної відповідальності посадових осіб за ввірені їм цінності, а також визначено графік здійснення інвентаризацій.

Отже, із зазначеного вище можна зробити висновок, що необхідно сформулювати єдине поняття оптової та роздрібної торгівлі на законодавчому рівні. Також на підставі проведеного дослідження можна зробити висновок, що оптова торгівля – це торгівля суб'єктів господарювання для подальшої реалізації товарів іншим суб'єктам роздрібної торгівлі, а товарні операції основна складова підприємств оптової торгівлі.

1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування товарних операцій в оптовій торгівлі

З виникненням та розвитком торговельної діяльності, товарні операції набували все більшого значення у якості об'єкта досліджень. Спершу вони розглядались, як об'єкт, який необхідно обліковувати і контролювати, але згодом зі зростанням значення торговельної діяльності та виникненням соціального класу професійних торговців – купців, з'явилися нові підходи до розуміння товарних операцій. Увага стала приділятися не лише обліку з метою контролю, а обліку з метою їх управління. Купці були зацікавлені у максимізації прибутків від торговельних операцій, а для цього необхідно було проводити відповідні економічні розрахунки на основі інформації, основним джерелом якої був бухгалтерський облік. Але тогочасна облікова система не забезпечувала повною мірою потреб управління торговельною діяльністю, і тому з розвитком мануфактурного виробництва, а особливо після науково-технічної революції і різкого стрибка у розвитку промисловості, почалося системне вдосконалення існуючих знань у галузі бухгалтерського обліку. [9]

Паралельно розвитку бухгалтерського обліку, відбуваються результативні наукові пошуки щодо вдосконалення решти функцій управління – організації, мотивації, координації, планування, прогнозування та контролю.

Оскільки українській економіці притаманний достатньо сильний вплив держави на економічні процеси, у першу чергу необхідно проаналізувати сучасний стан чинної нормативної–правової бази, що стосується об'єкта дослідження, а також визначити перспективи і напрямки її вдосконалення.

Нормативно-правове забезпечення обліку і оподаткування – це сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі (законодавчої, виконавчої та представницької), Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, і, власне, кожного підприємства зокрема, які забезпечують повноцінне функціонування та динамічний розвиток бухгалтерського обліку, фінансової звітності й економічного контролю в нашій державі.

Розглянемо найбільш поширені нормативні документи (зі змінами та доповненнями):

- Конституція України. Визначає загальні засади державності, права, свободи та обов'язки людини і громадянина, повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів і інших органів виконавчої і судової влади. Використовується у роботі для здійснення аналізу загальних засад господарювання на підприємстві, що досліджується [31];

- Господарський кодекс України. Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання. Використовується у роботі для здійснення аналізу загальних засад господарювання на підприємстві [17];

- Податковий кодекс. Закон України передбачає визнання доходів товарних операцій з метою оподаткування; отримання пільг; встановлення складу доходів операційної діяльності [59];

- Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Використовується при дослідженні організації бухгалтерського обліку та правильності складання фінансової звітності базового підприємства. В нормативному документі визначаються основні моменти щодо можливості для підприємств самостійно визначати облікову політику, обирати форму бухгалтерського обліку, розробляти систему управлінського обліку, звітності і контролю господарських операцій, затверджувати правила документообігу і технології обробки облікової інформації тощо.[75].

- План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція по його застосуванню. План рахунків бухгалтерського обліку є переліком рахунків і схем реєстрації та групування на них фактів фінансово-господарської діяльності у бухгалтерському обліку [58]. Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку. Застосовується у розділі, пов'язаному з бухгалтерським обліком операцій на рахунках в банку [23];

Облік операцій у іноземній валюті регулюються відповідним стандартом бухгалтерського обліку. Для підприємств, що ведуть облік за національними стандартами бухгалтерського обліку, це Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». [65].

4 січня 2019 року Національний банк України затвердив і оприлюднив нормативно-правові акти, які стануть основою для нової лібералізованої системи валютного регулювання, передбаченої Законом України «Про валюту і валютні операції». Нова система складається з восьми основних постанов Правління Національного банку, у сфері валютного регулювання і були прийняті регулятором 2 січня 2019 року [77].

У Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» задекларовано особливості ведення зовнішньоекономічної діяльності та регулюється питання укладання та виконання зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які є підставою формування економічних відносин між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. [89].

Застосування тарифних заходів ґрунтується на нормативних положеннях Митного кодексу [49], Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [89], та Гармонізованої системи опису та кодування товарів, введеної Брюссельською конвенцією в 1983 р., яка являє собою номенклатуру, котра включає товарні позиції і субпозиції та цифрові коди, що до них належать, згруповані за певними ознаками за групами та розділами. Базується на міжнародно-визнаних нормах і розвивається у напрямі максимальної відповідності до загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів і правил митної справи.

Законодавством України закріплена можливість застосування методів митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Використання обох цих методів відповідає загальносвітовій практиці. За допомогою митно-тарифного регулювання більшість країн світу вирішують питання не тільки захисту національного виробника та поповнення державного бюджету, але взагалі питання економічної безпеки країни. [48]

Фіскальна функція митного тарифу – забезпечує надходження коштів від стягнення мита в дохідну частину бюджету України. Тому враховуючи цю мету, розмір митних тарифів встановлюється таким чином, щоб максимальними були не відносні, а абсолютні величини митних надходжень, оскільки невиправдане підвищення тарифів веде до зниження обсягу імпорту і подальшого зниження обсягу зібраних платежів.

Важливою умовою функціонування торговельного підприємства є забезпечення його необхідними активами, які належать йому на правах власності або оперативного управління. Запаси як активи підприємства у відповідності із Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» можуть утримуватися [68]:

- для подальшого продажу;
- для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг;
- для потреб управління підприємством.

Необхідно відзначити, що визначення запасам у П(С)БО 9 «Запаси» майже ідентичне відповідному МСБО 2 «Запаси». За винятком того, що в останньому пункті крім споживання у виробничому процесі або при наданні послуг зазначене можливе споживання запасів у керуванні підприємством. Таке доповнення є цілком доречним. Звернемо увагу на відмінності в бухгалтерському обліку відображення запасів за національними П(С)БО та міжнародними стандартами, однак ступінь невідповідності П(С)БО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси» оцінюється як незначний (табл. В.1, додаток В).

Відмітимо, що особливу увагу при здійсненні торговельної діяльності необхідно звернути на групу нормативних документів, пов'язаних з процесом ціноутворення та розрахункового обслуговування споживачів. До цієї групи можна віднести Закон України «Про ціни та ціноутворення [91], який визначає порядок процесу ціноутворення та надає перелік видів цін, які використовуються безпосередньо при здійсненні торговельної діяльності. Варто звернути увагу на Закон України «Про захист прав споживачів», в якому зазначаються основоположні моменти відношення між виробниками та споживачами, має суттєвий вплив на організацію та проведення торговельної діяльності в частині проведення розрахункових операцій. Крім того, цим нормативним документом визначається порядок повернення товарів у результаті виявлення недоліків, повернення на умовах гарантованої заміни, товару на аналогічний товар. Визначення цих правил зобов'язує виробників та торговельні підприємства, які реалізують товари, не лише дотримуватись виділених законом положень, але й організувати правильне їх виконання. Тим самим це зобов'язує до належної організації обліку, що сприятиме своєчасному реагуванню на вимоги споживачів[76].

Операції з розміщення товарів передбачають окремі витрати на зберігання в складських приміщеннях⁰, Порядок формування витрат регулюється П(С)БО16 «Витрати», а також Методичними рекомендаціями з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності Основним недоліком наведених нормативних документів є те, що не враховано порядок

формування витрат при здійсненні окремих видів торгівлі, що визначатиме особливості виникнення витрат на кожному етапі руху товарів.

Не зважаючи на велику кількість нормативно-правових актів, які регламентують торговельну діяльність, варто зазначити, що законодавче регулювання облікового відображення операцій з рухом товарів не повною мірою вирішує всі питання практики ведення обліку на торговельних підприємствах. Крім того, у вищенаведених законодавчих актах операції з рухом товарів відображаються в складі запасів або активів, що певним чином узагальнює методику відображення операцій з рухом товарів.

Отже, нерозвиненість та суперечливість окремих положень нормативно-правової бази, що регулює відносини у сфері торгівлі, зумовлює виникнення недоліків у частині законодавчого регулювання бухгалтерського обліку і оподаткування товарів. Виходячи із того, що в чинних нормативних актах не в повною мірою розкрито положення щодо облікового відображення операцій з рухом товарів., вважаємо доцільним розробити проекти методичних рекомендацій, які включатимуть особливості руху товарів при здійсненні різних видів торгівлі.

Огляд чинної нормативно–правової бази, яка регулює процес обліку та оподаткування товарних операцій надано у табл. В.2, додатку В.

В економічній літературі значна увага приділялася різноманітним аспектам обліку формування собівартості товарів, їх наявності та руху. Дане питання, зокрема, розглядалися в роботах вітчизняних вчених Л.І. Байдакова, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, В.Ю.Гордополова, Колумбет О.П., Малиневська Д.П, Скрипник М.Є. та інших.

У статті Гордополова Ю.В. «Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно імпорتنих операцій підприємств» проаналізовано праці з метою створення єдиного інформаційного простору системи управління підприємством, представлено напрями розширення меж функціонування облікової системи, що здійснюється через удосконалення ведення документації на підприємстві, що займається зовнішньоекономічною діяльністю. [16]

У статті Скрипника М. Є. «Особливості обліку в оптовій торгівлі» досліджуються система рахунків на яких ведеться облік в оптовій торгівлі на підприємстві, запропоновано шляхи підвищення його ефективності. На підставі літературних джерел, праць зарубіжних та вітчизняних вчених, економістів, бухгалтерів, фінансистів розкрито особливості обліку в оптовій торгівлі. У зв'язку з цим доведено необхідність забезпечення релевантною інформацією, на основі якої можна буде приймати управлінські рішення, розширювати ринок збуту і не тільки між суб'єктами регіонального значення, але і на міжнародному рівні, що дасть можливість отримувати більший прибуток від основної діяльності підприємства.[105]

Стаття Колумбет О.П. та Малиневської Д.П «Особливості обліку руху товарів на підприємствах оптової торгівлі» присвячена висвітленню питань про товарні операції в бухгалтерському обліку. У статті розглянуто особливості обліку товарів в оптовій торгівлі, в основу яких покладено їх зміст та характерні риси для оптової торгівлі, досліджуються основні аспекти документального оформлення обліку надходження товарів та його організації, своєчасний і безперервний рух товарів від виробника до споживачів у необхідній кількості, широкому асортименті, високої якості, при мінімальних витратах праці, матеріальних ресурсів і часу, що надає підприємствам значні конкурентні переваги та дозволяє оптимізувати рівень витрат, що є запорукою прибутковості [32].

Головними періодичними виданнями, які висвітлюють питання бухгалтерського обліку, оподаткування та аналіз, а також надають нормативні документи є газети «Баланс», «Бізнес», «Бухгалтерія», «Все про бухгалтерський облік», а також журнали: «Бухгалтерський облік і аудит», «Навігатор бухгалтера», «Дебет Кредит» та інші.

Огляд літератури з питання обліку і оподаткування товарних операцій наведені у додатку В, табл.В.3.

Отже, здійснивши дослідження нормативно-правової бази та спеціальної літератури, присвяченої проблематиці обліку та оподаткуванню товарних

операцій, можна зробити висновок, що нормативно–правова база, яка регулює питання товарних операцій складається з великої кількості законодавчих актів, і досліджувана тема не є об’єктом постійних наукових розробок, хоча має достатню перспективність в умовах сьогодення.

Висновки за розділом 1

Дослідження теоретичних основ обліку та оподаткування товарних операцій дозволило зробити наступні висновки:

1. Торгівля, виступаючи комерційним посередником між виробниками товарів та їх споживачами, займає провідну роль у розвитку споживчого ринку, адже основну масу матеріальних благ, що використовуються для особистих потреб, населення отримує саме через торговельні підприємства. Сутність торговельної діяльності полягає в реалізації певних матеріальних цінностей з метою задоволення потреб споживачів і власних економічних потреб.

2. В галузі торгівлі держава відмовилась від централізованого керування процесом товаропостачання, зосереджуючись лише на регулюванні торгівлі на макрорівні. Пошук і закупівлю товарних запасів, їх зберігання, вирішення питань про те, скільки, кому і як продавати, здійснюють самостійно торгові підприємства.

3. За результатами проведеного огляду нормативної бази можна зробити висновки щодо якості вітчизняного законодавства у зазначеній сфері, і, як наслідок, державного регулювання обліку і оподаткуванню товарних операцій в Україні. Законодавчо-нормативна база обліку і оподаткування товарних операцій представлена різноманітною кількістю законів, національних положень, інструкцій тощо. Із розвитком ринкових відносин зростає діапазон здійснюваних господарських операцій, що потребує коректного відображення в обліку, зважаючи на євроінтеграційні процеси вітчизняної економіки.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИЙ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

2.1. Організація обліку товарних операцій підприємства

Базовим підприємством для написання випускної кваліфікаційної роботи обрано ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», яке є юридичною особою, має самостійний баланс і є власником свого відокремленого майна, виконує права власника у відповідності із цілями своєї діяльності та призначенням майна, має рахунки в банках, необхідні печатки, штампи та бланки із своїм найменуванням, та інші реквізити юридичної особи.

Основним видом діяльності якого є торгівля непродовольчими товарами, згідно КВЕД є 46.90 - неспеціалізована оптова торгівля, а саме торгівля меблевою фурнітурою, яку отримує від іноземних постачальників, і реалізує вітчизняним підприємствам роздрібною торгівлі.

ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» створено 16 вересня 2016 року і розташовано за адресою: 03124 Україна, місто Київ, бульвар Вацлава Гавела, будинок 16.

Згідно класифікації підприємств з 01.01.2018, ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» відноситься до малих підприємств, так як балансова вартість активів підприємства складає менше ніж 4 мільйонів євро, чистий дохід від реалізації товарів не перевищує 8 мільйонів євро, та середня кількість працівників ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» 8 осіб.

Організаційна структура ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» наведена в додатку Г.

Як видно з організаційної структури, однією складовою підприємства є бухгалтерія, яка складається з одного головного бухгалтера. З метою забезпечення в ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» єдиних методологічних засад організації бухгалтерського обліку і фінансової звітності на підприємстві введені в дію

посадові інструкції, в яких визначені функції та обов'язки працівників підприємства.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 22 червня 2000 року, керівник підприємства зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

Головний бухгалтер підприємства ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є єдиним обліковим працівником, тому саме на нього покладена відповідальність організацією обліку і оподаткування товарних операцій підприємства, а саме:

- ✓ забезпечує документальний контроль надходження товарів на підприємства;
- ✓ забезпечує документальний контроль відпуску товарів покупцю, та його інше вибуття;
- ✓ забезпечує складання та подання в установлені строки фінансової і податкової звітності;
- ✓ організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх товарних операцій;
- ✓ здійснює контроль за організацією обліку товарних операцій на виконання наказу «Про облікову політику підприємства».

Призначення на посаду головного бухгалтера та звільнення з неї здійснюється наказом директора підприємства з дотриманням вимог Кодексу законів про працю України.

Головний бухгалтер ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» має право:

- ✓ діяти від імені підприємства;
- ✓ представляти інтереси підприємства у взаємовідносинах з іншими підприємствами з питань товарних операцій;

- ✓ в межах своєї компетенції підписувати та візувати документи з обліку товарних операцій;
- ✓ самостійно вести листування з іншими підприємствами з питань, які належать до компетенції бухгалтерії та не вимагають рішення директора підприємства;
- ✓ вносити на розгляд директора підприємства пропозиції по вдосконаленню роботи по обліку товарних операцій.

Головний бухгалтер несе відповідальність за неналежне виконання або невиконання своїх посадових обов'язків.

Головний бухгалтер ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» повинен знати нормативні документи з питань обліку та оподаткування товарних операцій, та застосовувати їх в практичній діяльності.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві передбачає розробку його облікової політики. Основна її мета – забезпечити одержання достовірної інформації про майновий і фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, необхідні для всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття відповідних рішень.

Документальне оформлення облікової політики ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» Україна» здійснюється у вигляді системи внутрішніх організаційно-розпорядчих документів, в центрі якої Наказ про облікову політику. Наказ про облікову політику ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» наведений у додатку Д.

Наказ про облікову політику є основним внутрішнім документом, яким регулюється організація облікового процесу на підприємстві, є обов'язковим для виконання всіма службами та працівниками підприємства.

Облікова політика ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» застосовується у такий спосіб, щоб фінансові звіти повністю відповідали усім вимогам Закону та кожного конкретного Положення (стандарту). Застосовувати передусім ті підходи та методи обліку для ведення бухгалтерського обліку та подання інформації у фінансових звітах, які передбачені Положеннями (стандартами) та найбільше адаптовані до діяльності підприємства.

На підставі фінансової звітності ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», які наведені додатку С, у додатку Е табл.Е.1 наведена динаміка обсягу та складу активів підприємства ТОВ «ВСМК-Трейд», у табл. Е.2 динаміка обсягу та складу джерел фінансування підприємства, та у табл. Е.3 динаміка доходів і витрат ТОВ «ВСМК-Трейд» та оцінка їх впливу на формування фінансових результатів за 2016-2019 роки.

По даним цих таблиць, ми бачимо зменшення на 5435,7 тис. грн. суми чистого доходу, отриманого ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» протягом 2019 року порівняно з попереднім роком. Ця негативна зміна є наслідком зменшення доходу від реалізації товарів, яке становило протягом 2019 року 2336,20 тис. грн. Загальний дохід підприємства не має стабільного характеру, і це залежить більш від економічних факторів в країні, ніж від бажання підприємства. Загальна вартість майна ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» протягом 2016- 2018 рр. практично залишалася без змін. Разом з тим в 2018 році відбулося збільшення обсягу активів, що є позитивним для підприємства, і свідчить про підвищення економічного потенціалу підприємства, його ваги на ринку. Загальна вартість активів в 2019 році збільшилася на 182,9 тис.грн. Така зміна в обсязі активів підприємства була зумовлена збільшенням оборотних активів. В цілому можливо зробити висновок, що загальна оцінка діяльності та розвитку підприємства у 2016 - 2019 рр. є позитивною.

З метою упорядкованості руху та своєчасного одержання первинних документів наказом керівника ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» встановлюється графік документообороту, в якому вказуються дата створення або одержання від інших підприємств та установ документів, прийняття їх до обліку, передання в обробку та до архіву. Тобто під документооборотом розуміють організовану систему створення, перевірки та обробки первинних документів в бухгалтерському обліку від моменту їх створення до передачі в архів.

Графік документообороту оформляється у вигляді схеми або переліку робіт із створення, перевірки та обробки документів, що виконуються кожним підрозділом підприємства, а також усіма виконавцями із зазначенням їх

взаємозв'язку та термінів виконання робіт. Контроль за дотриманням графіка документообороту здійснюється головним бухгалтером. Приклад графіку документообороту по товарним операціям наведений у додатку Ж.

Завершальним етапом процесу документування на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є забезпечення зберігання документів. Первинні документи та облікові реєстри, що пройшли обробку, фінансові звіти та баланси підлягають обов'язковій передачі до архіву та зберігаються відповідно до нормативно-правових документів. Зберігання всіх документів в архіві забезпечується головним бухгалтером. Перехід на систему електронного документообороту сприяє вирішенню цієї проблеми зберігання документів.

Фінансову звітність ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» надає засновнику, органам статистики по формам у встановлені строки. Товариство веде бухгалтерський і статистичний облік та звітність у встановленому порядку.

Ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «ВСМЕ-ТРЕЙД», як практично на всіх підприємствах, автоматизовано. Підприємство використовує програму 1С: Бухгалтерія (версія 8.0).

Організація первинного обліку товарних операцій дозволяє провести оприбуткування товару та його реалізацію. Так як ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» в основному отримує товар від іноземних постачальників, то особливостями документального оформлення товарних операцій є:

- наявність специфічних форм первинних документів;
- документи складаються на двох мовах (українській та іноземній) або тільки на іноземній, у зв'язку з чим повинні мати впорядкований аутентичний переклад на українську мову, що регулюється п. 1.3 Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку;
- в первинних документах записи вартісних показників відображають у тій грошовій одиниці, в якій фактично здійснюються операції. При обробці первинних документів у знаменнику вказують еквівалент показників в іноземній валюті, перерахований у національну валюту за курсом Національного банку України на дату, прийняту для перерахунку.

Первинні документи для бухгалтерських записів при надходженні товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» наведені у табл.2.1.

Таблиця 2.1

**Первинні документи по обліку надходження товарів
на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» від іноземних постачальників**

№	Документ	Характеристика документа
1	Інвойс	Інвойс по своїй суті є рахунком-фактурою, тобто документом, за яким відбувається оплата за товар. Зазвичай інвойс виписується продавцем покупцеві при відвантаженні товару в рамках зовнішньоекономічної угоди. І в ньому зазначається сума, що має бути сплачена за товар. Окрім свого основного призначення як документа, в якому зазначено суму належного за товар платежу, рахунок-фактура може бути використаний як супровідний документ. Крім цього, рахунок-фактура (інвойс) фігурує серед переліку документів, які підтверджують митну вартість товарів [17, ч.2 ст.53].
2	Митна декларація	Заява встановленої форми, в якій особою зазначено митну процедуру, що підлягає застосуванню до товарів, та передбачені законодавством відомості про товари, умови і способи їх переміщення через митний кордон України та щодо нарахування митних платежів, необхідних для застосування цієї процедури, доказом розмитнення товару та ввезення його на митну територію України.. [17, ст.4]
3	Транспортні документи	Підтвердження надходження сировини на склад покупця слугуватимуть товаросупровідні та товарно-транспортні документи нерезидента-постачальника, транспортно-експедиційних компаній за навантажувально-розвантажувальними і транспортними послугами тощо.
4	Зовнішньоекономічний договір (контракт)	Основний документ, на підставі якого здійснюється постачання імпортного товару . Саме він регулює умови і терміни поставки товару, процедуру контролю якості і приймання товару, власне перехід права власності на товар, що є підставою для оприбуткування товару на балансі підприємства-покупця.
5	Приймальний акт	Характерною особливістю оприбуткування імпортованих товарів на складі покупця є те, що в окремих випадках їх приймання може здійснюватися на підставі приймального акту й акту експертизи Торгово-промислової палати України або її регіональної відділенням

Джерело: складено автором за [17].

Операції по надходженню товарів від іноземних постачальників на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» починаються з оформлення відносин з партнером-нерезидентом, а саме — з укладання зовнішньоекономічного контракту. В Україні при укладанні договорів, слід додержуватися Правил Інкотермс. Такий

договір містить наступні умови: назву, номер контракту, дату та місце його укладення, преамбулу, предмет контракту, ціну та загальну вартість контракту, умови поставки товарів, вантажоодержувача, умови платежів, товаросупровідну документацію, повідомлення про відвантаження, упаковку та маркування, гарантію якості товару, претензії, штрафні санкції, форс мажорні обставини, арбітраж, інші умови, юридичну адресу сторін, підписи сторін. Додаткові умови в контрактах зазначаються за домовленістю сторін.

Затвердженої форми інвойсу та вимог щодо його заповнення законодавством України не передбачено. Але з огляду на загальносвітову практику, інвойс має містити дату складання, найменування та реквізити продавця і покупця, найменування товарів, їх ціну, загальну вартість рахунку, валюту, ставки та розмір податку. Також, в інвойсі можуть зазначатися реквізити зовнішньоекономічної угоди, відповідно до якої здійснюється поставка, реквізити відвантажувального документа, платіжні реквізити та інші відомості, у разі якщо їх наявність в інвойсі передбачена умовами договору, такі як умови поставки, умови оплати, місце завантаження, розмір та підстави надання знижок.

Інвойс є своєрідною пропозицією покупцю оплатити певний товар на певних умовах і за певну грошову суму та використовується при митному оформленні товарів та заповненні транспортної документації.

Починаючи з 03.01.2017, інвойс у розумінні Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» вважається первинним документом, достатнім для відображення господарської операції у бухгалтерському обліку. Але за наявності всіх обов'язкових реквізитів первинного документа, визначених частиною другою статті 9 Закону .

Більш того, оформлений належним чином рахунок-фактура (інвойс) може бути підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарської операції з постачання товарів, без складання акте приймання-передачі тільки у разі його оплати, що підтверджується відповідними документами. Тому

оформлений із дотриманням законодавчих вимог щодо первинних документів інвойс може слугувати підставою для оприбуткування імпортного товару.

Митну декларацію МФУ теж визнає первинним документом, який містить відомості про господарську операцію із взяття підприємством зобов'язання у сумі нарахованих митних платежів за умови наявності обов'язкових реквізитів.

Тож митна декларація не лише підтверджує розмитнення товару, ввезення його на митну територію України та сплату митних платежів. Її ще відносять до первинних документів, на яких базується бухгалтерський облік зовнішньоекономічних операцій. А тому на підставі митної декларації також можна оприбутковувати імпортний товар.

Приймальний акт складається матеріально відповідальною особою складу покупця для документального оформлення надходження товарів, коли ці товари надходять без товаросупровідних документів постачальника.

При виявленні недостачі або дефекту поставленого товару його приймання не припиняється, а складається рекламацийний акт (претензія покупця до продавця). Документом же, що підтверджує обґрунтованість претензії, визнають акт експертизи Торгово-промислової палати. Акт рекламачії складається у довільній формі і в ньому зазначаються: особи, які беруть участь в прийманні; дата, час початку і закінчення приймання, місце складання акту; номер контракту, кількість місць партії; найменування, адреса, країна постачальника; найменування товару; номер накладної коносаменту номер накладної та інших документів; найменування покупця; кількість товару за кожною позицією асортименту; невідповідність якості, комплектності та іншим даним супровідних документів; стан тари, упаковки та маркування тари. Рекламацийні акти складаються окремо за кожним іноземним постачальником на кожен партію товару, яка надійшла з одним транспортним документом. І в ньому також зазначається, чи потрібно довантажити товари, виправити виявлені у них дефекти та повернути в належній якості та комплектності тощо. Це важливо ще й тому, що операції із ввезення товарів,

повернених в Україну на підставі актів рекламації, власне розглядаються як операції реімпорту, а тому звільняються від оподаткування ПДВ і акцизним податком.

При надходженні товару від українських постачальників, ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» використовує документи, які можливо класифікувати за ознаками, наведеними у табл.3.2. та табл. 3.3, додатку 3.

Таким чином, надходження товарів на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» оформлюється різними за будовою і структурою документами. Ці документи створюються для того, щоб зафіксувати необхідну інформацію, передати її на відстань, зберегти при необхідності її використання в майбутньому.

Господарські операції, які були оформлені за допомогою первинних документів відображаються в обліку за допомогою рахунків обліку. Робочий план рахунків ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» по товарним операціям наведено у табл.2.2.

Таблиця 2.2

Робочий план рахунків ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» для обліку товарних операцій

№ пор.	Назва рахунку (субрахунку)	Характеристика
1.	281 «Товари на складі»	Призначений для обліку руху товарів, що надійшли на підприємство з метою продажу. За дебетом відображається збільшення товарів та їх вартості, за кредитом – зменшення.
2.	282 «Товари в торгівлі»	Призначений для облік руху та наявності товарів, що знаходяться на підприємствах роздрібною торгівлі (в магазинах, ятках, кіосках, у буфетах підприємств громадського харчування тощо).

Продовження таблиці 2.2

3.	285 «Торгова націнка»	Підприємства роздрібної торгівлі при веденні обліку товарів за продажними цінами відображають торгові націнки на товари, тобто різницю між покупною та продажною (роздрібною) вартістю товарів.
4.	902 «Собівартість реалізованих товарів»	Призначений для обліку визначення собівартості реалізованих товарів. За дебетом відображається збільшення собівартості, за кредитом – її списання на фінансовий результат
5.	371 «Розрахунки за виданими авансами»	Призначений для обліку авансів, наданих іншим підприємствам. За дебетом рахунку відображається виникнення дебіторської заборгованості, за кредитом - її погашення чи списання.
6.	361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»	Призначений для обліку розрахунків за реалізовані товари вітчизняним покупцям. За кредитом рахунку погашається заборгованість за одержані товари, за дебетом - її нарахування.
7.	362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	Призначений для обліку розрахунків за реалізовані товари іноземним покупцям. За кредитом рахунку погашається заборгованість за одержані товари, за дебетом - її нарахування.
8.	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Призначений для обліку розрахунків за одержані товари від вітчизняних постачальників. За кредитом рахунку відображається заборгованість за одержані від постачальників товари, за дебетом - її погашення, списання.
9.	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	Призначений для обліку розрахунків з іноземними постачальниками за одержані товари. За кредитом рахунку відображається

Продовження таблиці 2.2

		заборгованість за одержані від постачальників
10.	641 «Розрахунки за податками»	Призначений для обліку податків, які нараховуються та сплачуються відповідно до чинного законодавства (податок на додану вартість). За кредитом рахунку відображаються нараховані платежі до бюджету, за дебетом – належні до відшкодування з бюджету податки, їх сплата, списання.
11.	681 "Розрахунки за авансами одержаними"	Призначений для обліку авансів, наданих іншими підприємствами. За дебетом рахунку відображається виникнення погашення кредиторської заборгованості, за кредитом - її нарахування.
12.	702 "Дохід від реалізації товарів"	За кредитом відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом - належна сума непрямих податків; та списання у порядку закриття на рахунок фінансових результатів
13.	704 «Вирахування з доходу»	Призначений для обліку коригування доходів від реалізації покупцям. За дебетом рахунку відображається вирахування з доходу, а також його списання червоним сторно на фінансовий результат
14.	791 «Фінансовий результат»	За кредитом субрахунку відображається в порядку закриття рахунків сума доходів від реалізації товарів, іншої операційної діяльності, за дебетом - сума в порядку закриття рахунків обліку собівартості реалізованих товарів, адміністративних витрат, та інших операційних витрат.

Для відображення інформації по отриманим товарам використовується на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» рахунок 281 «Товари на складі».

Особливістю аналітичного обліку товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є застосування рахунків 2811 «Товари на складі (Україна)» та 2812 «Товари на складі (імпорт)». На 2812 рахунку обліковуються саме товари, що були імпортовані, а не вироблені на території України.

Для розрахунків з постачальниками за придбані товари на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» використовується 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», який має два субрахунки 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» та 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

Облік розрахунків по субрахунку 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» ведеться паралельно в національній та іноземній валюті. За умови наступної оплати імпортової поставки грошовими коштами цей рахунок є монетарною статтею, у зв'язку з чим слід пам'ятати про необхідність визначення в бухгалтерському обліку курсової різниці на дату балансу та на дату здійснення операції. Рахунок 371 «Розрахунки за виданими авансами» потрібен для відображення сплачених авансів постачальнику-іноземцю. Аналітичний облік в ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» ведеться за країнами, покупцями або номерами контрактів. Взагалі синтетичний облік розрахунків із контрагентами ведеться у Журналі-ордері №3 і Регістрі операцій за розрахунками із постачальниками № 3.3. Якщо взяти автоматизовану форму обліку, яка є і на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», то по кожному рахунку обліку формується окрема картка рахунку.

За умови зростання курсу при відображенні товарних операцій з нерезидентами іноземної валюти курсова різниця відображається на рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці», а за умови зменшення курсу іноземної валюти, в якій обліковується заборгованість – на рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці».

Кореспонденція рахунків по обліку надходження товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» наведена у додатку К, табл. К.1, табл.К.2 та табл.К.3.

ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» не використовує рахунок, який призначений для попередніх оплат 371 «Розрахунки за виданими авансами», якщо попередня оплата та надходження товарів відбувається на протязі одного місяця.

Іноді зустрічаються на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» випадки, коли надходять товари, а при прийманні товарів виявлена їх нестача. При цьому нестача буває різних видів: за рахунок постачальників, за рахунок МВО ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», а іноді зустрічаються випадки, коли винних осіб так і не встановлено.

ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» має власні транспортні засоби: ГАЗ-32214 «Газель», тому ні в робочому плані рахунків, ні наведених даних, не зустрічався рахунок 289, який призначений для обліку ТЗВ при надходженні товарів. ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» здійснює нормативні витрати пального, які є встановленими допустимих мірами його споживання з урахуванням певних умов експлуатації автомобіля, для чого застосовуються базові лінійні норми, системи нормативів та коригуючих коефіцієнтів, що враховують кліматичні, дорожні та інші умови експлуатації. Базові лінійні норми за типами автомобілів наведені в наказі Міністерства транспорту України від 10.02.98 р. № 43. Введення бухгалтерського обліку пального на підприємстві, здійснюється на рахунку 203 «Паливо». Витрати палива на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» списуються на 92 рахунок «Адміністративні витрати». При розвантажуванні товарів при їх надходженні на склад, транспортно-заготівельні витрати підприємство не відображає.

Первинні документи по надходженню товарів заносяться у відповідні аналітичні та синтетичні регістри, формуються необхідні проведення. Алгоритм формування інформації аналітичного і синтетичного обліку по надходженню товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» наведений у додатку Л.

Таким чином, ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» придбає товари у вітчизняних та іноземних постачальників на умовах попередньої та послідууючої оплати за договорами купівлі-продажу та поставки. Договори міні, комісії та доручення підприємство не заключає. При надходженні товарів від постачальників, товари оприбутковуються за первісною вартістю. Облік транспортно-заготівельних

витрат не ведеться, в зв'язку з тим, що підприємство не користується послугами по доставці товарів. Але я пропоную, для зручності визначення собівартості товару рекомендовано вести облік транспортно-заготівельних витрат, що виникають при надходженні товарів, на окремому рахунку 29 за видами товарів або за отриманими партіями.

Для розрахунків з покупцями за реалізовані товари на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» використовується 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», який має два субрахунки 361 «Розрахунки с вітчизняними покупцями» та 362 «Розрахунки з іноземними покупцями».

Облік реалізації товарів відображається на рахунку 70 «Доходи від реалізації» субрахунок 702 «Дохід від реалізації товарів», при необхідності можна відкривати субрахунки другого порядку. Наприклад:

702.1 «Дохід від реалізації оподатковуваних ПДВ товарів»;

702.2 «Дохід від реалізації не оподатковуваних ПДВ товарів».

За кредитом відображається сума реалізації за методом нарахування, за дебетом – сума непрямих податків у сумі реалізації (ПДВ і акцизний збір), сума пенсійного збору в обсязі реалізації ювелірних виробів тощо. Сума реалізації за мінусом ПДВ, акцизного збору, пенсійного збору списується за дебетом рахунку 702 у кредит рахунку 79 «Фінансові результати» на субрахунок 791 «Результат основної діяльності». Облік повернення товарів відображається на субрахунку 704 «Відрахування з доходу».

Необхідно відзначити, що основною діяльністю підприємства торгівлі є операції з купівлі-продажу товарів, які забезпечують основну частину доходу. Поряд з оцінкою придбаних товарів підприємство торгівлі також здійснює оцінку вибуття товарів, тобто визначення собівартості проданих товарів. Відповідно до ПСБО 9 «Запаси» під час списання товарів потрібно враховувати, що їх собівартість визначається за одним з обраних методів, які наведені у додатку М.

На ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» оцінка запасів здійснюється за методом ФІФО базується на припущенні, що товари реалізуються у тій послідовності, у

якій вони надходили на підприємство (відображені у бухгалтерському обліку), тобто товари, які першими відпускаються у продаж, оцінюються за собівартістю перших за часом надходження товарів. Основним недоліком цього методу, як зазначають фахівці, є вплив зовнішніх чинників економічного життя держави на показник прибутку від реалізації окремо взятого підприємства. Так, в умовах постійно зростаючих цін метод ФІФО дає найвищий показник валового прибутку. А якщо взяти до уваги, що в умовах загального зростання цін кожне підприємство прагне підвищити також і ціни на товар, що реалізується, то при застосуванні методу ФІФО до оцінки вибуття показник валового прибутку, що зазначається у Звіті про фінансові результати, можна вважати не виправдано завищеним. Відповідно, в умовах постійного зниження цін спостерігається зворотний процес: показник валового прибутку внаслідок застосування методу ФІФО до оцінки вибуття запасів і вимушеного зниження відпускних цін на товари, що реалізуються, виходить у звіті не виправдано заниженим. Слід додати, що в той же час, оскільки товари в умовах зростання цін, списуються при реалізації за найменшими цінами, то товари, які показуються у балансі підприємства оцінюються по цінах наближених до ринкових.

З метою контролю за зберіганням і рухом товарних запасів створюється система аналітичного обліку. Аналітичні рахунки ведуться матеріально відповідальними особами за групами товарів в розрізі їх найменувань, за синтетичними рахунками і субрахунками бухгалтерського обліку. Рахунки аналітичного обліку використовуються для оцінки товарних запасів, зіставлення з даними складського обліку, а також їх відповідності результатам інвентаризації.

Бухгалтерія торгового підприємства повинна контролювати своєчасність оприбуткування товарів і правильність їх оплати. Контроль починається з моменту оплати товарів, а якщо товари надходять раніше оплати – з моменту їх фактичного надходження .

Наведемо кореспонденцію рахунків з обліку реалізації товарів у додатку Н, табл.Н.1.) та продаж оптом через посередника табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Кореспонденція рахунків з обліку продажу товарів оптом через посередника на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

№ з/п	Зміст господарської операції	Рахунки		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Передано товари на комісію	283	281	2400
2	Одержано оплату від комісіонера за проданий ним товар	311	685	3360
3	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	644	641	560
4	Відображено реалізацію проданого товару з урахуванням комісійної винагороди	361	702	3960
5	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ	702	644	660
6	Списано собівартість проданого товару	902	283	2400
7	Віднесено на витрати зі збуту суму комісійної винагороди	93	685	50
8	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ у вартості комісійної винагороди	641	685	10
9	Відображено залік заборгованостей	685	361	3960

Виходячи з цих таблиць можливо зробити висновки, що підприємство ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», відображає операції і згідно діючих нормативних документів, відповідно до плану рахунків і інструкції до цього плану, але якщо попередня оплата та реалізація товарів відбувається на протязі одного місяця, ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» не використовує рахунок, який призначений для попередніх оплат 681 «Розрахунки за наданими авансами».

На оптових підприємствах зустрічається реалізація товарів нижче ціни їх придбання. Причин, з яких підприємство змушене реалізовувати свій товар за ціною нижче ціни придбання, досить багато. Це може бути спричинено змінами

кон'юнктури ринку (зниженням попиту на реалізовуваний товар, зниженням цін на аналогічний товар конкуруючими підприємствами), необхідністю в реалізації товарів у найкоротші терміни, пошкодженням товару або його упаковки тощо.

Говорячи про правомірність реалізації підприємством свого товару за ціною нижче ціни придбання (собівартості), необхідно зазначити таке. Право встановлювати ціну реалізації товару належить тільки самим підприємствам – учасникам договірних відносин (навіть якщо залежно від обставин ця ціна виявиться нижче від ціни придбання такого товару). В разі продажу товарів за цінами нижчими, ніж вартість придбання, підприємству — платнику ПДВ необхідно нарахувати податкові зобов'язання на суму перевищення.

Таким чином, ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» реалізацією товарів вітчизняним покупцям на умовах попередньої та послідувочої оплати за договорами поставки. Договори міні, комісії та доручення підприємство не заключає.

Отже, організація обліку та оподаткування на ТОВ «ВСМК-Трейд» ведеться належним чином, з використанням діючих нормативних документів. Специфікою підприємства є особливість аналітичного обліку товарів. На ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» для обліку вітчизняних товарів застосовується рахунок 2811 «Товари на складі (Україна)», а для імпортованих рахунок 2812 «Товари на складі (імпорт)». Крім того, рахунок 371 «Розрахунки за виданими авансами» підприємство ТОВ «ВСМК-Трейд» не застосовує, якщо попередня оплата та надходження товарів відбувається в один місяць. Це ж саме стосується і рахунку 681 «Розрахунки за авансами одержаними».

2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності товарних операцій

На сьогоднішній день однією з основних передумов розвитку економіки України та забезпечення її стабільності є ефективне функціонування податкової системи, оскільки мобілізація податкових платежів до бюджету країни дає

можливість органам державної виконавчої влади здійснювати реалізацію внутрішньої та зовнішньої політики, фінансування соціальних заходів. Сукупність загальнодержавних і місцевих податків та зборів, які справляються в установленому законодавством порядку, є складовою податкової системи. Податок на додану вартість є одним із загальнодержавних податків, який забезпечує стабільність грошових надходжень до державного бюджету.

Податок на додану вартість — це непрямий податок, який включається у вартість товару або послуги та порядок його обліку регламентований у розділі V ПКУ.

На кожному етапі розмір ПДВ визначається як різниця між сумою податкових зобов'язань, що виникли у зв'язку з продажем товарів і сумою податку, сплаченого постачальнику товарів.

Відповідно до п. 198.1 ст. 198 Податкового кодексу України до податкового кредиту відносяться суми податку, сплачені або нараховані у разі здійснення операцій з придбання або виготовлення товарів, у тому числі в разі їх ввезення на митну територію України.

Згідно із п. 198.3 ст. 198 ПКУ податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної вартості товарів та складається з сум податків, нарахованих платником податку за ставкою, встановленою п. 193.1 ст. 193 ПКУ, протягом такого звітного періоду. Нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи такі товари почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Податкова накладна є первинним документом і підставою для нарахування податкових зобов'язань із ПДВ у зв'язку з постачанням товарів у продавця, і одночасно - документальним доказом права на віднесення до податкового кредиту витрат зі сплати ПДВ при придбанні товарів у покупця — платника податку. Тому податкова накладна не може існувати окремо від так

званих «товарних» документів або інших документів підтверджуючих факти господарського життя підприємства. Усі податкові накладні підлягають реєстрації в єдиному реєстрі податкових накладних за формою, чинною на день такої реєстрації. Підтвердженням продавцю про прийняття його податкової накладної до Єдиного реєстру податкових накладних є квитанція в електронному вигляді у текстовому форматі, яка надсилається протягом операційного дня. З метою отримання податкової накладної, зареєстрованої в єдиному реєстрі податкових накладних, як покупець, так і продавець надсилає в електронному вигляді запит до єдиного реєстру податкових накладних, за яким отримує в електронному вигляді повідомлення про реєстрацію податкової накладної в єдиному реєстрі податкових накладних (витяг з єдиного реєстру податкових накладних) та податкову накладну в електронному вигляді. Така податкова накладна вважається зареєстрованою в єдиному реєстрі податкових накладних та отриманою покупцем та продавцем. Податкову накладну в електронній формі платник податку зобов'язаний скласти на дату виникнення податкових зобов'язань та зареєструвати її в єдиному реєстрі податкових накладних у термін:

- для податкових накладних, складених з 1 по 15 календарний день (включно) календарного місяця, - до останнього дня (включно) календарного місяця, в якому вони складені;
- для податкових накладних, складених з 16 по останній день (включно) календарного місяця, - до 15 календарного дня (включно) календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені [3].

Проте, податкова накладна може складатися не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено постачання товарів, яке має безперервний або ритмічний характер, або для осіб, не зареєстрованих платниками ПДВ. Податкова накладна може складена також за щоденними підсумками операцій (якщо не була складена на ці операції), якщо розрахунки здійснювались за готівку або у разі виписки документів (квитки, рахунки послуг, чеки на товар тощо).

Так як ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» отримує товар від іноземних постачальників, то сплачує ще митні платежі. Відповідно до ст. 4 Митного кодексу митними платежами є: мито, акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів, ПДВ із ввезених на митну територію України товарів. В Україні застосовуються такі види мита (ст. 271 митного кодексу України): ввізне (при імпорті товарів); вивізне (при експорті товарів); сезонне. Особливі види: спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне, додатковий імпорتنний збір. Об'єктами обкладення митом є, зокрема, товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 150 євро, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України підприємствами (ст. 277 МК). Ввізне мито на товари, митне оформлення яких здійснюється в порядку, встановленому для підприємств, нараховується за ставками, визначеними Митним тарифом України. При обкладенні товару митом можуть застосовуватися тарифні пільги (тарифні преференції) (ст. 281 митного кодексу), а також звільнення від оподаткування (ст. 282 МК).

Операція з ввезення товарів на митну територію України є об'єктом оподаткування ПДВ (ст. 185.1 ПКУ). У разі сплати «ввізного» ПДВ прив'язуватися до оприбуткування або переходу права власності на товар, що ввозиться, не потрібно.

Податкові зобов'язання з ПДВ при ввезенні виникають уже на дату подання митної декларації для митного оформлення (п. 187.8 ПКУ). А ось сплатити «імпорتنний» ПДВ доводиться ще до дня або в день подання митної декларації (п. 206.1 ПКУ).

Зазвичай, ввезення товару на митну територію України оподатковується ПДВ за ставкою 20 % (п. 206.2 ПКУ). За ставкою 7 % оподатковується лише ввезення лікарських засобів і медичних виробів. Без сплати ПДВ ввезти в Україну можна тільки «пільгові» товари (ст. 197 ПКУ).

Базою оподаткування при ввезенні товару є його договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості, визначеної згідно з розд. III МКУ, з урахуванням мита й акцизного податку, які підлягають сплаті і включаються в

ціну товару (п. 190.1 ПКУ). А щоб перевести вартість товару, що ввозиться, в гривні для нарахування ПДВ, потрібно використати курс НБУ, що діє на дату подання митної декларації (п. 39¹.1 ПКУ).

Головна умова для «імпортного» податкового кредиту — сплачений на митниці ПДВ і оформлена митна декларація, що підтверджує його сплату (пп. 198.2, 201.12 ПКУ).

Тобто за наявності митної декларації ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» відображає сплачені митним органам суми ПДВ в Декларації з ПДВ. Причому в колонці А цього рядка проставляє митну вартість товару, бо для товарів, які імпортуються на митну територію України платниками податку, базою оподаткування є договірна вартість таких товарів, але не менша від митної вартості, зазначеної у митній декларації. У колонці Б декларації з ПДВ слід записати суму ПДВ, сплачену митним органам при розмитненні.

Митним кодексом приділено значну увагу використанню сучасних електронних систем та інформаційних технологій, які дають змогу скоротити час проходження товарів через митницю та звести до мінімуму кількість бюрократичних процедур при прийнятті рішень щодо випуску товару.

Відповідно до п. 198.5 ст. 198 ПКУ платник податку зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до п. 189.1 ст. 189 ПКУ, та скласти не пізніше останнього дня звітного періоду і зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних в терміни, встановлені ПКУ для такої реєстрації.

Згідно Податкового кодексу України платник податків зобов'язаний за кожний встановлений Кодексом звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог Кодексу подавати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є.

Подання податкової декларації з податку на додану вартість передбачено пунктом 46.1 статті 46 розділу II "Адміністрування податків,

зборів, платежів" та статтею 203 розділу V "Податок на додану вартість" Податкового кодексу України.

До податкової звітності з податку на додану вартість належать:

- ✓ податкова декларація з податку на додану вартість з додатками;
- ✓ уточнюючий розрахунок податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок з додатками;
- ✓ розрахунок податкових зобов'язань, нарахованих отримувачем послуг, не зареєстрованим як платник податку на додану вартість, які постачаються нерезидентами, у тому числі їх постійними представництвами, не зареєстрованими платниками податків, на митній території України.

Податкова звітність ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» подається до контролюючого органу особою, яка зареєстрована платником податку на додану вартість, а саме до Солом'янського району.

Звітний період ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» визначається у порядку, встановленому статтею 202 розділу V Кодексу, і дорівнює одному календарному місяцю.

Декларація подається ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» у визначений у пункті 5 розділу II цього Порядку строк за формою, встановленою на дату подання. До декларації вносяться дані податкового обліку платника окремо за кожний звітний період без наростаючого підсумку.

Податкова звітність ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» з податку на додану вартість подається в електронній формі всіма платниками цього податку з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством. У разі припинення договору про визнання електронних документів з підстав, визначених законом, ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» має право до складання нового договору подавати податкову звітність до контролюючого органу, в якому він перебуває на обліку як платник податку, в один із таких способів:

1. особисто платником податку або уповноваженою на це особою;
2. надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення.

ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» зобов'язаний здійснити відправлення податкової звітності на адресу відповідного контролюючого органу: при поданні податкової звітності в електронній формі - не пізніше закінчення останньої години дня, в якому спливає граничний строк подання податкової декларації, а саме до 20 числа слідкуючого місяця за звітним періодом.

Усі показники у податковій звітності ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» проставляються у гривнях без копійок з відповідним округленням за загальновстановленими правилами. У колонці А проставляються обсяги постачання без урахування податку на додану вартість, сума податку вказується у колонці Б. ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» самостійно обчислює суму податкового зобов'язання, яку зазначає в податковій звітності. Дані, наведені в податковій звітності, мають відповідати даним бухгалтерського та податкового обліку платника. Діючі ставки податку на додану вартість наведені у додатку П.

У рядках податкової звітності ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», що не заповнюються, нулі, прочерки та інші знаки чи символи не проставляються. Податкова звітність ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» підписується керівником і головним бухгалтером підприємства. У разі ведення бухгалтерського обліку і подання податкової декларації безпосередньо керівником платника податку така податкова декларація підписується таким керівником.

Подання податкової звітності засобами електронного зв'язку в електронній формі здійснюється відповідно до порядку підготовки і подання податкових документів в електронному вигляді засобами телекомунікаційного зв'язку. Декларація подається ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» за звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог Кодексу. У складі декларації подаються передбачені цим Порядком додатки.

Декларація по ПДВ ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» наведена у додатку Р.

Отже, податковий облік та звітність ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» здійснюється згідно чинного законодавства України. Аде вище викладене дає можливість стверджувати про складність обліку ПДВ. Адже бухгалтерські проведення потребують великої кількості операцій, складності розрахунків, уточнень, коригувань тощо. Тому, на рівні законодавства України доречним є удосконалення та спрощення механізму справляння та обліку ПДВ.

2.3. Відображення у звітності підприємства товарних операцій

Сьогодні в умовах економічної кризи суттєво погіршується фінансово майновий стан ряду підприємств, знижується їхня прибутковість, платоспроможність, ліквідність. Одним з важелів підвищення ефективності господарської діяльності підприємств є отримання достовірної інформації про їх майно та джерела його утворення для забезпечення процесу управління.

Державне регулювання системи бухгалтерського обліку в Україні реалізують Міністерство фінансів України, Національний банк України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в межах повноважень, передбачених законодавством. Порядок ведення обліку запасів визначається різними суб'єктами в межах їх повноважень та забезпечується трьома рівнями (міжнародний, державний та рівень підприємства), що формують систему нормативного регулювання обліку запасів.

Порядок відображення інформації про запаси підприємства регулюється НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Основним носієм інформації про запаси є Баланс (Звіт про фінансовий стан). Баланс є важливою складовою системи інформаційного забезпечення суб'єктів господарювання. З такої форми звітності внутрішні та зовнішні користувачі можуть отримати достовірну інформацію про активи та пасиви підприємства на певний момент часу.

У п. 24 розділу «Оцінка запасів на дату балансу» П(С)БО 9 «Запаси» зазначено, що інформація про запаси відображаються за найменшою з двох

оцінок: або первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. За чистою вартістю реалізації запаси відображаються, коли на дату балансу їхня ціна зменшилась або вони зіпсовані, застаріли, чи будь-яким іншим чином втратили свою первісно очікувану економічну вигоду. Чиста вартість реалізації розраховується за кожній одиницею запасів вирахуванням з майбутньої ціни продажу очікуваних витрат, що будуть понесені на закінчення виробництва та збут.

Величина, на яку первісна вартість таких активів перевищує чисту вартість їх реалізації, а також вартість повністю втрачених запасів (зіпсованих чи нестача) відносяться на витрати звітного періоду. Вартість нестач і втрат від псування матеріальних цінностей до встановлення конкретних винуватців обліковуються на позабалансових рахунках. Коли встановлені винні особи, належна до відшкодування вартість відноситься до складу дебіторської заборгованості (чи інших активів) і доходу звітного періоду.

У випадку, коли чиста вартість реалізації вищезазначених запасів, що раніше були уцінені та є активами на дату балансу, в подальшому збільшується, то на вартість збільшення чистої вартості реалізації, проте не більше суми визначеного раніше зменшення, визнається інший операційний дохід з одночасним збільшенням вартості таких запасів.

Порядок формування фінансової звітності також регламентований МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Згідно з даним стандартом фінансова звітність передбачає структуроване відображення фінансового стану, а також фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання. Метою такої звітності є надання достовірної, доречної інформації щодо фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків суб'єкта господарювання, що буде корисною для широкого кола її користувачів при прийнятті економічних рішень.

ТОВ «ВСМК-Трейд» застосовує для складання фінансової звітності НПСБО 25 «Спрощена фінансова звітність». Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються малими підприємствами, які ведуть

спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства (крім підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності).

Це Національне положення (стандарт) установлює зміст і форму Фінансової звітності малого підприємства в складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м) та порядок її заповнення, а також зміст і форму Фінансової звітності мікропідприємства в складі Балансу (форма № 1-мс) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-мс) та порядок її заповнення. Показники цих звітів наводяться у тисячах гривень з одним десятковим знаком. Фінансова звітність підприємства ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» наведена у додатку С.

Згідно з НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» для узагальнення інформації про і запаси виокремлена комплексна стаття «Запаси» (рядок 1100) в II розділі активу. У зазначеній статті показується загальна вартість активів, які визнано запасами відповідно до П(С)БО 9 «Запаси», зокрема, що утримуються для подальшого продажу, утримуються для споживання під діяльністю, а також з метою управління підприємством.

У статті «Запаси» відображається вартість запасів сировини, основних і допоміжних матеріалів, палива, покупних напівфабрикатів і комплектувальних виробів, запасних частин, товарів, тари (крім інвентарної), будівельних матеріалів та інших матеріалів, призначених для використання в ході нормального операційного циклу.

Отже, так як стаття «Запаси», визначається особливостями діяльності виробничого, торговельного підприємства або підприємства, що надає послуги, то не є зовсім доцільно та коректно збирати всі запаси до однієї статті.

Висновки за розділом 2

На підставі проведеного дослідження обліку та оподаткування товарних операцій підприємства ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», можливо зробити наступні висновки.

1. На підприємстві за дотримання правильної організації бухгалтерського обліку несе керівник ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД».
2. Забезпечення виконання завдань, що виконуються бухгалтерським обліком залежить від правильної організації синтетичного та аналітичного обліку товарних операцій. Особливістю аналітичного обліку товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є застосування рахунків 2811 «Товари на складі (Україна)» та 2812 «Товари на складі (імпорт)». На 2812 рахунку обліковуються саме товари, що були імпортовані.
3. За результатами аналізу фінансового обліку ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» можливо зробити висновок, що фінансовий облік діяльності базового підприємства ведеться згідно чинного законодавства, з використанням автоматизованої форми обліку.
4. Організація обліку згідно наказу про облікову політику базового підприємства, відповідальність за його ведення, а також складання і подання податкової звітності покладена на головного бухгалтера.
5. Базове підприємство ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є платником податку на прибуток на загальних підставах, має свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

3.1. Напрями удосконалення фінансового обліку товарних операцій

По ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є декілька напрямів удосконалення діяльності підприємства, а відповідно і відображення інформації в обліку основної складової його діяльності – товарних операцій.

Досвід діяльності ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» на зовнішньому ринку підтверджує необхідність врахування його особливостей при оцінці вигідності зовнішньоекономічних операцій. Але важко, а іноді і не можливо, спрогнозувати окремі ризики, наприклад:

- інфляційні (зростання цін, зростання заробітної плати тощо);
- політичні (введення обмежень, ембарго, нестабільність ситуації в країні);
- ринкові (зміна світових цін, зниження попиту тощо);
- валютні (зміна валютних курсів).

Формально ці ризики визначаються методами теорії ймовірності та математичної статистики, і в розрахунки вводяться показники ймовірності економічних результатів і витрат майбутніх періодів.

Щоб досягти збалансованості економіки і рівноваги, державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності повинно забезпечити захист всіх економічних інтересів України і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД».

При переході на зовнішній ринок товарів в якості імпортера ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» доцільно провести такі дії:

- встановити мету здійснення імпортних операцій;

- проаналізувати умови функціонування підприємств, з яким суб'єкти будуть заключати угоди;
- оцінити зовнішнє середовище, вибрати ринки закупівель, знайти шляхи виходу на них;
- визначити ціну товару та умови його постачання.

Щоб успішно витримувати конкуренцію ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» на ринку необхідно щоб держава сприяла цьому, а саме:

- підвищувала ефективність економіки, яка базується на розвитку ринкових відносин;
- всебічно збільшувала спрямованість зовнішньоекономічної діяльності;
- забезпечувала перехід до розрахунків з зарубіжними партнерами у вільноконвертованій валюті;
- удосконалило концепцію розвитку імпорتنих операцій.

Для того щоб уникнути негативних обставин в боротьбі за ринки збуту, ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» потрібно постійно слідкувати за змінами, які відбуваються в механізмі зовнішньоторговельного регулювання, знати відмінності національних митних режимів, норми та правила, які вводяться міжнародними угодами.

При веденні обліку товарних операцій на підприємствах торгівлі виникає багато питань стосовно відображення випадків нестачі товарів та товарних втрат, а також їх якості. Якість товарів є необхідною умовою діяльності підприємства на всіх життєвих циклах товарів.

Основне завдання торгуючих організацій – доведення до споживача товарів належного рівня якості, створеного на стадіях проектування і безпосереднього виготовлення. Рішення її залежить від організації та ефективності контролю якості у сфері торгівлі.

Під час закупівлі, транспортування, збереження і реалізації товарів виникають товарні втрати і нестача товарів. Зниження розмірів втрат товарів є важливим джерелом скорочення витрат підприємства. Втрата товарів в торгівлі може відбуватися як за рахунок недбалості працівників підприємства, так і

внаслідок крадіжок невстановленою особою. Крім того розрізняють втрати нормовані (норма природного збитку) і ненормовані. Якщо втрати в межах норм природного збитку суттєво не впливають на фінансові результати діяльності підприємства, то нестачі, крім того, що впливають, ще й засвідчують факт неналежного управління підприємством.

Отже, коливання попиту і пропозиції на окремі групи товарів, їх псування, фізичне та моральне старіння призводять до того, що облікова (балансова) вартість таких активів перевищує їх ринкову ціну. За таких умов торговельне підприємство змушене проводити уцінку товарів. Для проведення переоцінки товарів підприємству доцільно створити комісію для проведення переоцінок, проводити постійний моніторинг вартості товарів, затвердити періодичність проведення переоцінок, у наказі про облікову політику прописати відображення в обліку результатів переоцінок.

3.2. Удосконалення управлінського обліку товарних операцій

Метою управлінського процесу є забезпечення прибутковості чи дохідності діяльності підприємства на основі раціонального налагодження торговельного процесу і процесу управління, розвитку матеріально-технічної і технологічної бази.

Ключовим аспектом обліку товарних операцій в системі управління ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є досягнення за кожною товарною групою оптимального рівня товарі, який би дозволив мінімізувати витрати на постачання та зберігання товарів і водночас максимально задовольнити попит на них. Враховуючи це, доцільно визначити:

- рівень товарних запасів;
- момент видачі заявок на поповнення запасів;
- розмір партії для закупівлі.

Значний рівень запасів товарів створюється переважно у групах товарів, які імпортуються підприємствами. Причинами формування товарних запасів є:

можливість випадкових коливань попиту та пропозиції та інтервалу завозу товарів.

Наявність товарних запасів дозволяє уникнути потреби в частих закупівлях, а також дає можливість підприємствам отримати додатковий прибуток завдяки зниженню ціни у разі закупівлі великої кількості товарів. Таким чином, запас створюється для того, щоб скористатися цими перевагами.

Проте за наявності великої кількості запасів існує небезпека виникнення передумов до розбіжностей між можливостями та потребами. Крім того, підприємства з високим рівнем запасів повільно реагують на зміни у ринковому середовищі. Як наслідок, виникають збитки через утримання понаднормативних запасів і нереалізованих ринкових можливостей. Велика кількість запасів призводить до збільшення поточних витрат на їх зберігання, а також вимагає залучення значних фінансових ресурсів, які автоматично вилучаються з оборотної частини капіталу.

Одним із найважливіших і найпоширеніших методів управлінського обліку, без якого неможливе якісне планування товарних запасів, є метод управління товарними запасами залежно від обсягу придбання та реалізації кожного товару (ABC) та застосування аналізу непередбачуваності або безперервності чи дискретної сталості реалізації товару (XYZ).

В основу ABC-аналізу покладені вартісні та кількісні характеристики асортименту товарів. Суть XYZ-аналізу полягає в оцінці сталості попиту на товарний асортимент підприємства. Попит на один товар є передбачуваним і має детермінований характер, попит на інший - непередбачуваний, має випадковий і навіть стохастичний характер.

Досліджений механізм аналізу і класифікації товарних запасів, що поєднує переваги ABC та XYZ – можна реалізувати у формі звіта, розробленого у системі «1С: Підприємство 2.0». Він дозволить аналізувати як весь товарообіг, так і товарообіг певної групи товарів. З його допомогою розраховуються такі параметри як:

- початковий і кінцевий залишки;

- обороти за надходженням і витратою;
- кількість днів продажу за період;
- частка собівартості проданих товарів і наростаючим підсумком.

Отриманні за допомогою звіту дані становлять велику цінність для відділу продажів, відділу логістики і, природно, для керівництва ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД». Застосуванням методики класифікації товарів і дані, отримані за допомогою звіту, дозволяють ефективніше задіяти людські, матеріальні і грошові ресурси підприємства.

Далі можливо використання такого напрямлення, як стимулювання продажу товару. Це сукупність тактичних методів маркетингу, розроблених відповідно до стратегії продажу і спрямованих на створення доданої вартості товару, щоб досягти запланованого рівня продажу.

Стимулювання продажу здійснюється за допомогою засобів активізації продажу товарів, які можна об'єднати у три групи:

- пропозиція ціни (продаж за зниженими цінами, проведення розпродажу тощо);
- пропозиції у натуральній формі (зразки товарів, премії у вигляді більш дешевих або супутніх товарів тощо);
- активні пропозиції (конкурси, лотереї, ігри тощо).

Іноді ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» застосовують продаж товару за зниженими цінами, але це як правило коли товар досить довго не знайшов свого покупця.

Систему та методику розрахунку показників ефективності реалізації товарів слід застосовувати в рамках кожного виду робіт. У межах кожного виду робіт необхідно здійснювати:

- 1) облікову роботу (розробити форми внутрішньої звітності та матеріально-відповідальних осіб; графік подачі звітів матеріально-відповідальних осіб та документообороту; організувати облік реалізації товарів за центрами відповідальності;
- 2) нормування обсягу реалізації методами техніко-економічних і економіко-статистичних розрахунків, експертними та економіко-

математичними методами; оперативного управлінського обліку, наведено нижче.

3) планування обсягу реалізації;

4) аналітичну роботу (оцінка ефективність управління процесом реалізації передбачає здійснення аналізу: товарообороту у динаміці; факторів, що вплинули на його зміну; асортиментної структури товарів; впливу цін; якості товарів; оборотності; витрат на товаро просування);

5) контроль та оперативне регулювання реалізації товарної продукції, які повинні включати наступні процедури: організацію контролю рівня товарообороту; визначення оптимального рівня реалізації товарної продукції та точки замовлення; вивчення обсягів та причин створення нереалізованої товарної продукції; розробка політики підвищення оборотності товарної продукції.

Ефективність оперативного управлінського обліку залежить від якісно підготовленої та своєчасно отриманої інформації, яка формується за результатами первинного спостереження та накопичується в системі обліку. Тому пропонуємо удосконалення форм звітності на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» матеріально-відповідальних осіб з включенням такої інформації:

- обсягу реалізованої товарів за групами та позиціями асортиментного переліку, що втратили товарний вигляд та непридатні до реалізації;
- наявність понаднормативних товарних запасів, що не користуються попитом населення.

Отже, для удосконалення процесу управління товарними операціями ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» доцільно використовувати методику управлінського обліку товарних запасів, яка передбачає визначення таких основних параметрів, як рівень мінімального запасу, оптимальну величину партії закупівлі, рівень максимального запасу, цикл замовлення, та ґрунтується на АВС- та XYZ-аналізі, аналізі складських і фінансових можливостей підприємства, аналізі витрат, проектуванні рішень щодо оптимізації товарних запасів і вибору доцільної системи управління запасами. На сьогоднішній день ТОВ «ВСМК-

ТРЕЙД» не застосовує методи управлінського обліку, оскільки є малим підприємством, і для нього все це недоречно. Задача малого бізнесу в останні роки вижити на ринку країни.

Висновки за розділом 3

На підставі проведенного дослідження підприємства ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», можливо зробити наступні висновки.

1. Успіх проведення товарних операцій в залежить не лише від достовірності економічної оцінки, а й від досвіду, інтуїції, знань спеціалістів та керівників, відповідальних за їх здійснення. Важливим при цьому є використання аналогів та попереднього досвіду, володіння інформацією про партнерів, вміння вести переговори. Самі по собі розрахунки не гарантують успіху, але є відправною точкою при прийнятті рішень.

2. У процесі дослідження системи управлінського обліку ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» можливо зробити висновок, що система управлінського обліку за товарними операціями не відповідає сучасним тенденціям розвитку стратегічного обліку, оскільки не орієнтована на довгостроковий період, у зв'язку з її відсутністю взагалі.

ВИСНОВКИ

У випускній кваліфікаційній роботі розкриті теоретичні основи обліку та оподаткування товарних операцій та сформульовані наступні висновки:

1.Значення товарних операцій полягає у забезпеченні безперервного та послідовного торговельного процесу, дотриманні встановлених планових показників реалізації товарів та своєчасному задоволенні потреб споживачів у будь-який момент часу.

2.Сучасне світове суспільство характеризується зміцненням взаємодії між країнами. Тенденція до об'єднання підсилюється необхідністю розв'язання глобальних проблем, які виникають перед людством. Найбільш глибокою основою закріплення цілісності світу складає взаємозалежність країн в економічній сфері. Український ринок і надалі залишатиметься привабливим для закордонного імпортера.

2.Аналіз нормативно–правової бази, присвяченої проблематиці обліку та оподаткуванню товарних операцій, дозволяє зробити висновок про досконалість регулювання цього питання. Основними недоліками нормативно–правових документів є їх нестабільність та орієнтація на фіскальну функцію. Питання досить широко висвітлене науковцями, є досить багато статей по темі.

3.Дослідивши економічну діяльність підприємства ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» був зроблений висновок, що в цілому фінансово-господарська діяльності за 2016-2019 роки має позитивну динаміку.

4.Фінансовий облік на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» ведеться згідно законодавства. Для відображення у бухгалтерському обліку товарних операцій, використовується методика обліку на умовах поставки товарів за правилами інкотермс при надходженні від іноземного постачальника, договорів купівлі-продажу, форм розрахунків і розробленого робочого плану рахунків, що дає можливість більш повно відображати в обліку процес руху товарів від продавця до покупця.

5. Договір відіграє головну роль в організації діяльності ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД», бухгалтерського і податкового обліку, у здійсненні розрахунків. Його складають на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» у письмовій формі. Під час складання тексту договору з іноземними постачальниками сторони керуються відповідними вимогами законодавства України або міжнародних угод.

6. Чинне законодавство не встановлює конкретного переліку первинних документів, які є підставою відображати в бухгалтерському обліку товарних операцій. Для різних операцій ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» використовують різні документи: товарні, транспортні, нарахування митних платежів тощо. Причому можуть застосовувати первинні документи, встановлені як міжнародними нормами, так і нормами українського законодавства.

7. Синтетичний облік імпортованих товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» ведеться на рахунку 28 «Товари», його субрахунок 281 «Товари на складі» використовується для обліку таких товарів. Особливістю аналітичного обліку товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» є застосування рахунків 2811 «Товари на складі (Україна)» та 2812 «Товари на складі (імпорт)». Аналітичний облік товарів ведеться то кодам.

8. Синтетичний облік розрахунків з контрагентами ведеться на рахунках 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями», 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками», 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» та 371 «Розрахунки за виданими авансами», 681 «Розрахунки за отриманими авансами». Аналітичний облік в ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» ведеться за країнами, покупцями або номерами контрактів.

9. Податковий облік на підприємстві ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» ведеться згідно Податкового кодексу України. У загальному випадку датою віднесення сум ПДВ до складу податкового кредиту вважається дата події, яка відбулася раніше: або списання коштів із банківського рахунку на оплату товарів або отримання товарів. Але для включення вхідного ПДВ до складу податкового кредиту треба ще мати податкову накладну, зареєстровану в ЄРПН. Датою виникнення зобов'язань з ПДВ при імпорті є дата подання митної декларації із

зазначенням у ній суми податку, що підлягає сплаті. А датою виникнення права платника податку на податковий кредит для операцій з імпорту товарів є дата сплати податку за податковими зобов'язаннями.

10. ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» при складанні фінансової звітності користується ПСБО 25. У статті «Запаси», відповідно до цього положення, відображається покупна вартість товарів, придбаних підприємством для подальшого продажу за рядком 1100 «Запаси».

11. В сучасних умовах для кваліфікованого бухгалтера — надзвичайно важливим є вміння організувати ведення обліку та роботу бухгалтерії з використанням сучасних інформаційних технологій. До функцій бухгалтера включаються обов'язки, пов'язані з впровадженням комп'ютерної інформаційної системи підприємства, її підтримання в актуальному стані, забезпечення її постійного розвитку та пристосування до особливостей діяльності підприємства. ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» на сьогоднішній день використовується програма 1С:Підприємство 2.0.

12. Враховуючи це, для підприємство ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» можливо надати наступні пропозиції:

- ✓ оцінити зовнішнє середовище, вибрати ринки закупівель та продажу;
- ✓ визначити ціну товару та умови його постачання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адаптований текст Експортної стратегії України: Дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі на період 2017—2021 років URL: <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=e6ab10fa0ad94fe4b8be32f570693b64&title=EksportnaStrategiiaUkrainiDorozhniaKartaStrategichnogoRozvitkuTorgivl>
2. Атамас П.Й. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект : колективна монографія у 2 т. за ред. П.Й. Атамас. Дніпропетровськ : «Герда», 2013. Т. 1. 358 с.; Т. 2. 414 с.
3. Бойко В.М. Бізнес: словник-довідник В.М. Бойко, П.Г. Вашків. – Київ, 2005. 565 с.
4. Байдакова Л.І. Особливості управління якістю товарів у торгівлі Л.І. Байдакова, І.М. Байдакова URL: file:///C:/Users/AL/Downloads/Tvis_2015
5. Баканов М. І. Бухгалтерський облік в торгівлі М. І. Баканов. М. : Видавництво «Фінанси і статистика», 2006.
6. Білоусова І. А. Облікова політика в Україні : теоретичні засади формування та практика застосування І. А. Білоусова, Т. В. Барановська. Житомир : ЖДТУ, 2018. 512 с
7. Блакита Г.В. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві: навч. посіб. Г. В. Блакита, І. О. Гладій, О. М. Дзюба, О. Т. Бровко. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 288 с.
8. Бутинець Ф. Ф. Проблеми науки бухгалтерського обліку: реалії: [монографія] Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ПП «Рута», 2005. 324 с.
9. Виноградська А.М. Комерційне підприємництво: сучасний стан, стратегії розвитку: Монографія А.М.Виноградська. - Київ : ЦУЛ, 2004. 807 с.
10. Вознюк Г. Л., Загородній А. Г., Смовженко Т. С. Фінансовий словник Київ.: Знання, , 2002. 566 с.

11. Волкова І.А. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник І.А. Волкова, М.В. Реслер, О.Ю.Калініна. К.: Центр учбової літератури, 2015.- 304 с.
12. Волкова Л. Виды скидок с цены. Маркетинг-микс. Л. Волкова URL: <http://m-arket.narod.ru/Price/Skidki.html>
13. Гарний Д.К. Первинні документи як форма договору: долаємо стереотипи / Дмитро Гарний Школа бухгалтера. № 5. 2015.
14. Гвоздецька, І. Тенденції зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств: маркетинговий аспект. Економіст. 2017. № 9. С. 31-37.
15. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : [монографія] С. Ф. Голов. К. : МІМ; Центр учбової літератури, 2007. – 522 с
16. Гордополов В.Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно імпорتنих операцій підприємств Гордополов В.Ю.Агросвіт -2018. - №3 URL: http://www.agrosvit.info/pdf/13_2018/4.pdf
17. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
18. Дзюба О. М. Товарні операції підприємства: особливості обліку з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2016. Вип. 17(1). С. 134-137. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17\(1\)__37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17(1)__37)
19. Державна служба статистики України Зовнішня торгівля України товарами у 2019 році випуск 2019 – №19 Зовнішньоекономічна діяльність URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
20. Занько Б. Облік уцінки товарів на підприємствах торгівлі Б. Занько, О. Гринюк Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2011. № 1. С. 73–80 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2011_1_8.

21. Збірник статей магістрів «Облік і оподаткування у господарській діяльності». К.: КНТЕУ. 2020: 1) Ткач В.В. Особливості обліку товарних операцій в оптовій торгівлі та напрямки його удосконалення с.27
22. Іващенко М.В. Наслідки глобалізації товарних ринків для національної економіки України/ Іващенко М.В. Траєкторія науки 2016. № 4(9)
23. Інструкція про безготівкові розрахунки України в національній валюті: затв. Постановою правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22. URL: <http://zakon1.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0448-02>
24. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>
25. Інструкція про порядок оформлення суб'єктами господарювання операцій при здійсненні комісійної торгівлі непродовольчими товарами : затв. наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.97 р. № 343. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0324-97>
26. Каменська Т. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика і проблеми впровадження Актуальні проблеми економіки. 2015. № 6. С. 46–49
27. Канцедал Н.А. Документування в системі бухгалтерського обліку: Навч. посібник.- К.: Центр учбової літератури, 2016. 606 с.
28. Кадуріна Л. О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації Формування ринкових відносин в Україні. 2017. № 7-8. С. 71-76.
29. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посібник для ВНЗ/ М-во освіти і науки України. К.: Центр учб. літ., 2014. - 600 с.

30. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 216 с.
31. Ковтун Е.О. Експортно-імпорتنі операції України на зовнішніх ринках/ Ковтун Е.О. Економічні науки 2013. URL : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=67541>
32. Конституція України, 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. С. 141 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/print1435175230079670>
33. Колумбет О.П., Малиневська Д.П «Особливості обліку руху товарів на підприємствах оптової торгівлі» «Young Scientist» • № 1 (53) • January, 2018 URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/1/210.pdf>
34. Крупка, Я. Д. Облік міжнародних операцій : навч. посіб. Я. Д. Крупка, І. Я. Назарова. – Тернопіль : Крок, 2016. – 216 с.
35. Кузьмінський Ю.А. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч.-метод. Посібник для самост. Вивч. Диск. Ю.А. Кузьмінський, В.Г. Козак, Л.І. Лук'яненко та ін.; За ред. Ю.А. Кузьмінський. – К.: КНЕУ, 2001. – 179 с.
36. Куцик П.О. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. П. О. Куцик, Л. І. Коваль, Ф. Ф. Макарук. - Львів: Магнолія , 2015. – 503с.
37. Кучеренко Г.Д. Україна і світ (країни / території світу, показники соціально-економічного розвитку, зв'язки з Україною, офіційні контакти) : навч. посіб. Д. Г. Кучеренко, О. В. Мартинюк, В. Є. Сахаров [та ін.] ; за заг. ред. В. Є. Сахарова. – К. : ЦУЛ, 2016. – 416 с
38. Лазаришина І. Д., Вакуленко О. Л., Сахнюк О. В. Облік і аналіз в торгівлі. К.: Зовнішня торгівля, 2004. 200 с.
39. Лозинський В.Т. Товарні втрати як чинник ризику застосування методів активізації продажу / В.Т. Лозинський Сталій розвиток економіки. 2013. – № 1. С. 321–323 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2013_1_71.

40. Лучко М.Р. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. М. Р. Лучко, Н. Г. Мельник, С. В. Сисюк. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 365 с.
41. Мазуренко, В. І. Облік зовнішньоекономічної діяльності підприємств : підручник В. І. Мазуренко, Р. Д. Стаканов. К. : ДКС центр, 2013. 348 с
42. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія і методологія, перспективи розвитку : монографія Н. М. Малюга. Житомир : ЖДТУ, 2005. 548 с
43. Мельник Н. Особливості розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації Н. Мельник, Н. Михайлишин Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. 2009. № 17, т. II. С. 217-220.
44. Михальчук Т.Г. Оподаткування малого бізнесу як напрям розвитку підприємництва в Україні Журнал європейської економіки. 2013. Т. 12, № 4. С. 507-518. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jee_2013_12_4_8
45. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів : затв. наказом Міністерства фінансів України від 10 січ. 2007 р. № 2. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293629&cat_id=293536
46. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат: затв. наказом Міністерства фінансів України від 01.11.2010 г. № 1300. URL: <http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article>
47. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності: затв. наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 02.03.2010 р. № 226. URL: http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=145488&cat_id=32854
48. Методичні рекомендації щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами: затв. наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від

17.06.2003 р. № 157. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/ME03298.html

49. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

50. Митний тариф України: Закон України від 19.09.13р. № 584-VII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

51. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія: у трьох томах. Т.1 Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К. : Видавничий центр «Академія», 2000. 864 с

52. Нападовська Л.В. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. за заг. ред. Л.В. Нападовської. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 395 с.

53. Нападовська Л. В. Удосконалення системи бухгалтерського обліку в Україні Л. Нападовська Бухгалтерський облік і аудит. Київ : Екаунтинг, 2012. – № 6. – С.3-7

54. Національний стандарт України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять» URL: <https://www.profiwins.com.ua/ru/directories1/dstu4303.html>

55. Нападовська Л.В. Теорія бухгалтерського обліку : монографія Л.В. Нападовська, М. Добія, Ш. Сандер, Р. Матезіч; за заг. ред. Л.В. Нападовської. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 735 с.

56. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

57. Очеретько, Л. М. Автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ платникам з позитивною податковою історією Л. М. Очеретько, Ю. С. Горячківська Сталий розвиток економіки. 2014. № 1. С. 227-234.

58. Пальчук П.М. Ліцензування торговельної діяльності в Україні: дис. ... кандидата юрид. наук: 12.00.07 Пальчук Петро Миколайович. К., 2008. 224 с.
59. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>
60. Податковий кодекс України від 02.12. 2010 р. № 2755 IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
61. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість": затв. наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725-99>
62. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання": затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0085-00>
63. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід": затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0860-99>
64. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати": затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>
65. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток": затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0047-01>
66. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів": затв. наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG4736.html
67. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати": затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0610-06>

68. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси": затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999р. № 246. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0751-99>

69. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500->

70. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG704.html

71. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: затв. наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

72. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. №116. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=116-96-%EF>

73. Порядок провадження торговельної діяльності та та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р. № 833. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>

74. Правила комісійної торгівлі непродовольчими товарами: затв. наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 13.03.1995 р. № 37. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0079-95>

75. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 XIV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>

76. Про захист прав споживачів: Закон України №1023-ХІІ від 12.05.1991

77. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473–УІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>

78. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг. Закон України від 03.11.2016 № 1724-VIII

79. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003р. № 851-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

80. Про електронну комерцію: Закон України від 26.04.2017 р. № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19>

81. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 21.12.2000 р. № 2156-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80>

82. Про затвердження норм природного убутку продовольчих товарів у торгівлі та інструкцій з їх застосування: затв. наказом Міністерства торгівлі СРСР від 20.09.1988 р. № 76. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0088400-87>

83. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2018 рік.. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2017 № 1018

84. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Затв. наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 6. 09. 2001р. №201 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>

85. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv#Text>

86. Про затвердження Порядку здійснення оптової та роздрібною торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери: затв. Постановою Кабінету міністрів України від 11.11.2009 р. № 1200. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1200-2009-%D0%BF>

87. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики від 29.12.95 р. №352 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04>

88. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів: Постанова правління Національного банку України від 05.11.2014 № 705. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14>

89. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

90. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України в ред. від 07.02.2019 р. №222-УІІІ. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>

91. Про ціни та ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-VI. - URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

92. Пугачевський Г. Ф. Категорії «торгівля», «комерція», «бізнес»: сутність і відношення до товарознавства Г. Ф. Пугачевський Товарознавство та інновації. – 2012. – Вип. 4. – С. 3-7. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tti_2012_4_3 129.

93. Пугачевський Г. Ф. Сучасні товарознавчі терміни: тлумачний словник / Г. Ф. Пугачевський, Н. К. Кисляк, Г. М. Михайлова, О. Л. Романенко, Н. П. Тихонова. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 160 с. 130.

94. Пушкар, М. С. Створення сучасної системи обліку, орієнтованої на потреби ринкового середовища / М. С. Пушкар // Інноваційна економіка. – 2010. – № 5. – С. 92-96.

95. Радзієвська, С. О. Сучасний стан і шляхи підвищення конкурентоспроможності економіки України С. О. Радзієвська Економіка та держава. 2012. № 2. С. 35-38.

96. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь. 2-е изд., испр. Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. М. : ИНФРА-М, 1999. – 479 с.

97. Родченко В.В. Глобалізація ринків і виробництва – один із важливих факторів впливу на розвиток економіки України Родченко В.В. Проблеми системного підходу в економіці електронне наукове фахове видання – 2011. – №2
98. Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. Міжнародна торгівля послугами: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 112 с.
99. Сайт Державної фіскальної служби України URL: <http://sfs.gov.ua>
100. Сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
101. Сливка Я. В. Проблематика використання термінів «продаж», «реалізація», «збут» Я. В. Сливка Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2011. Вип. 2 (20). – С. 434–447. – URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/44249142>.
102. Сливка, Я. В. Акційна ціна: проблеми відображення в бухгалтерському обліку Я. В. Сливка Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2010. – № 3 (53). Ч.1. – С.174-178.
103. Солошенко Л. Зовнішньоекономічна діяльність: організація та документальне оформлення. – 2-е вид., переоб. і доп. – Х.: Фактор, 2001. – 176 с.
104. Структура оптового товарообороту підприємств оптової торгівлі України, Ukrstat.org – публікація документів Державної Служби Статистики України URL: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2007/sr/sot/sot_u/sot2006_u.htm
105. Скрипник М. Є., Шум'як Г. В «Особливості обліку в оптовій торгівлі»//ЧТЕУ Науковий огляд -2017-№11 -URL: <http://oaji.net/articles/2017/797-1517525244.pdf>
106. Товарна структура роздрібного товарообороту підприємств в Україні, Ukrstat.org – публікація документів Державної Служби Статистики України URL: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2016/tr/tsrtp/tsrtp_u.htm
107. Тринька Л.Я. Проблеми застосування міжнародних стандартів фінансової звітності вітчизняними суб'єктами господарювання Ефективність

управління в 209 процесі реформування: макро- та мікроекономічний аспекти: Колективна монографія За наук. ред. проф. Радіонової І.Ф. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2012. – 364с. (с. 202 – 237).

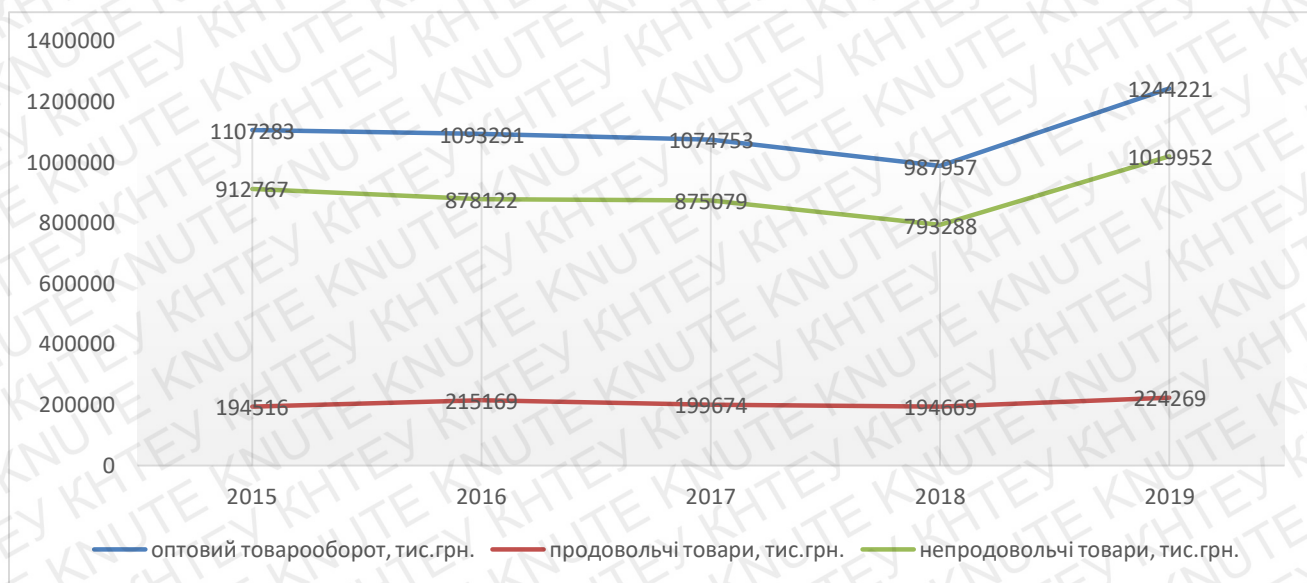
108. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність К.: Либідь, 2010.-582 с.

109. Фоміна О. В. Облік і аудит в управлінні продажами товарів : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 Фоміна О. В. К. : Київський національний торговельно-економічний університет, 2008.

110. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>

ДОДАТКИ

Додаток А

Джерело: складено автором за [19].

Рис. А.1. Динаміка та склад товарообороту вітчизняних підприємств
в період з 2015 по 2019 роки

Таблиця А.1

Показники зовнішньої торгівлі товарами у 2018-2019 роах

Країни	2018 рік			2019 рік			Зміни до попереднього періоду		
	Товаро-обіг, млн.дол.	Експорт млн.дол.	Імпорт, млн.дол.	Товаро-обіг, млн.дол.	Експорт, млн.дол.	Імпорт, млн.дол.	Товаро-обіг, %	Експорт, %	Імпорт, %
Всього	75185	34543	40638	80203	37088	43114	7%	7%	6%
ЄС	32104	14606	17497	33836	15595	18240	5%	7%	4%
СНД	14787	5182	9602	13922	5021	8901	-6%	-3%	-7%
Інші	28294	14755	13539	32445	16472	15973	15%	12%	18%

Джерело: складено автором за [19].

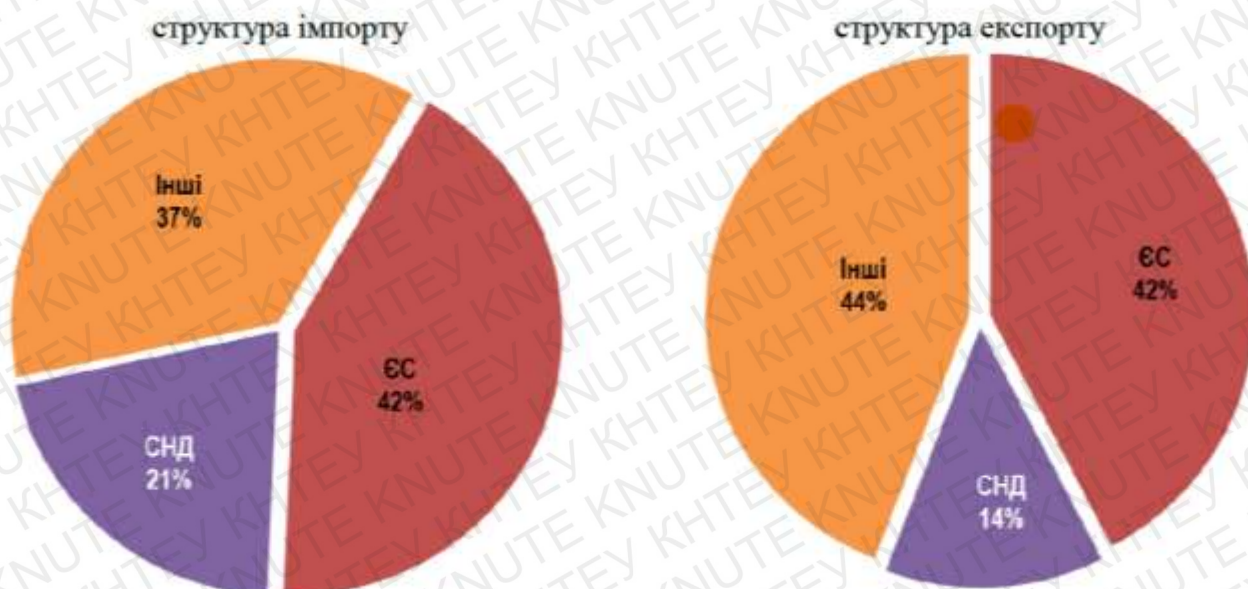

Рис.А.2. Структура зовнішньої торгівлі товарами у 2018-2019 роах

Порівняльна характеристика визначень понять «торгівля», «торговельна діяльність» у чинних нормативно-правових актах

№	Нормативно-правовий акт	Визначення
1	Податковий кодекс України. Стаття 14 [59]	<p>Торговельна діяльність для цілей розділу XII цього Кодексу – роздрібна та оптова торгівля, діяльність у торговельно виробничій (ресторанне господарство) сфері за готівку, інші готівкові платіжні засоби та з використанням платіжних карток (ст. 14.1.246).</p> <p>Продаж (реалізація) товарів – будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів» (ст. 14.1.202)</p>
2	Закон України Про ліцензування певних видів господарської діяльності [90]	Торгівля – будь-які операції, що здійснюються за договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на товари.
3	Господарський кодекс України [17]	Господарсько-торговельна діяльність – це діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання у сфері товарного обігу, спрямована на реалізацію продукції виробничо технічного призначення і виробів народного споживання, а також допоміжна діяльність, яка забезпечує їх реалізацію шляхом надання відповідних послуг (ст. 263)
4	Національний стандарт ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять» [53]	Торгівля – «вид економічної діяльності у сфері товарообігу і просування їх від виробника до споживача у формі купівлі продажу та надавання пов'язаних із цим послуг». Торговельна діяльність – «ініціативна, систематична, виконувана на власний ризик для одержання прибутку діяльність юридичних і фізичних осіб щодо купівлі та продажу товарів кінцевим споживачам або посередницькі операції, або діяльність із надавання агентських, представницьких, комісійних та інших послуг у просуванні товарів від виробника до споживача»

Джерело: узагальнено за [17, 53, 59, 90].

Погляди учених на визначення термінів «торгівля», «торговельна діяльність» та «продаж»

Автор	Визначення
Виноградська А.М. [9]	Дефініція має подвійне значення: з одного боку, термін «торгівля» означає самостійну галузь народного господарства – торгівлю, з іншого боку, – торгові процеси, спрямовані на здійснення актів купівлі-продажу товарів
Пугачевський Г.Ф. [93]	Торгівля – вид економічної діяльності у сфері товарообміну і просування товарів від виробника до споживача у формі купівлі продажу та надання пов'язаних з цим послуг».
Пальчук П.М. [57]	Торгівля (торговельна діяльність) – діяльність, пов'язана із продажем товарів виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання на підставі різних цивільно-правових договорів, які передбачають передачу прав власності на такі товари, а також допоміжна діяльність, спрямована на забезпечення умов для їх продажу шляхом надання відповідних послуг
Фоміна О.В. [109]	Продаж – це тристоронній процес доведення товару до споживача, у якому в момент продажу, по-перше, передаються права власності на об'єкт продажу від продавця до покупця й визнається очікуване надходження економічних вигод – виручка, по-друге, визнаються витрати, і, по-третє, здійснюється зіставлення доходів і витрат, що дає можливість визначити фінансовий результат від продажу – прибуток, збиток або беззбитковість
Вознюк Г.Л. Загородній А.Г. Смовженко Т.С. [10]	Продаж майна, продукції, робіт, послуг – передавання права власності на майно, продукцію, роботи, послуги, нематеріальні активи, цінні папери, валютні цінності, інші види фінансових ресурсів та матеріальних цінностей іншим юридичним і фізичним особам шляхом укладання угод купівлі-продажу чи виміни на певну еквівалентну суму коштів, інших цінностей у матеріальній і нематеріальній формах, боргових зобов'язань у вартісному вираженні.

Джерело: узагальнено за [9,10,93,57,101,109]

Таблиця Б.3

Порівняльна характеристика оптової та роздрібно́ї торгівлі

№	Ознака	Оптова торгівля	Роздрібна торгівля
1	Призначення	Оптова торгівля – це один з видів економічної діяльності, що сприяє налагодженню зв'язків між постачальниками і покупцями. Під час їх взаємодії у кожного є своя вигода. Покупці отримують доступний за вартістю товар, продавці – прибуток.	Роздрібна торгівля – це один з видів економічної діяльності, який пов'язаний з реалізацією товарів кінцевим споживачам, які будуть використовувати її в особистих цілях, далеких від комерції.
2	Що собою уявляє	<p>Оптовий торговець представляє собою організацію або окремого представника, який здійснює відповідну діяльність. Він надає свої послуги не тільки організаціям роздрібно́го продажу, а й виробникам, їх збутовим конторам. Центр оптової торгівлі і люди, що ведуть цю діяльність, відрізняються від роздрібних за деякими характеристиками:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мінімізація реклами. Оптовий торговець має справу з професійними клієнтами, які самостійно збирають інформацію про товар. У рекламі зацікавлені тільки кінцеві споживачі. • Максимальний розмір угод, а також велика торгова зона. У порівнянні з роздрібними продавцями ці параметри вище в кілька десятків (а то й сотень) раз. • Різні позиції щодо правових норм і оподаткування з боку держави. <p>Іноді виробники обходять оптових торговців і займаються збутом товарів самостійно. Але це орієнтоване в основному на невеликі підприємства. Великі виробники вважають за краще не витратити час на пошук клієнтів</p>	<p>У розглянутій діяльності є кілька рівнів обслуговування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Самообслуговування. Має на увазі те, що людина буде самостійно вибирати товари та їх найменування. 2. Вільний відбір продукції. Вказує на те, що споживачеві буде запропоновано багато товарів однакового призначення, серед них він вибере ті, що більше йому сподобаються. 3. Обмежене обслуговування. 4. Повне обслуговування (як, наприклад, в ресторані). Існує величезна кількість підприємств, які здійснюють роздрібну торгівлю. До них відносяться різні магазини, заклади громадського харчування та інші.
3	Пункти продажу при здійсненні торговельної	Організація оптової торгівлі володіє декількома пунктами, за допомогою яких здійснюється продаж. До них відносяться складські приміщення, де	Роздрібні пункти продажу представлені в більшій різноманітності. Це універсами і універмаги,

	діяльності	зберігаються товари до того, поки не дійдуть до подальшого продавця. Також це оптові ринкові точки. За фактом такого торговому агенту не завжди потрібен пункт продажу, він може працювати безпосередньо з виробником і подальшим продавцем.	супермаркети широкого профілю де можна знайти всі типи товарів, комбіновані магазини де багато продукції одного профілю, складські приміщення, торгівля за допомогою каталогів.
4	Об'єкти	Д об'єктів відносяться лише склади. Вони можуть бути універсальними, магазинними, змішаними і спеціалізованими. Їх купують або орендують оптові торговці в залежності від специфіки своєї діяльності	Роздрібна торгівля товарами здійснюється на різних об'єктах. До об'єктів роздрібною торгівлі відносять: 1.Міні-склад, де зберігаються товари, які можуть знадобитися незабаром. 2.Магазин, де реалізується товар. 3.Товарний склад, де лежать всі інші товари, зазвичай псуються не скоро (іграшки, меблі і т. д.). 4.Кіоск, ларьок, павільйон. 5.Торгівельна палатка.
5	Сутність	Центр оптової торгівлі спочатку взаємодіє з виробниками. Він прямує в контору збуту, де «забирає» деяку кількість або весь товар. Далі він переходить до роздрібних торговців, розподіляючи партію між ними. Іноді весь товар забирає один представник або компанія. Після цього продукти поставляються безпосередньо в сферу особистого споживання.	Найважливішим завданням даного типу економічної діяльності є регулювання пропозиції і попиту.
5	Функції	Підприємства оптової торгівлі є джерелами зв'язку між окремими регіонами країни, а також в глобальному сенсі вони сприяють взаємодії між державами, як сусідніми, так і віддаленими. Це і є основною їхньою функцією. Але є і другорядні: 1.Стимулювання виробничих підприємств щодо створення нових товарів, модернізації старих моделей і широкого впровадження сучасних технологій. 2.Участь у створенні асортименту товарів і послуг, стеження за станом ринку. 3.Прийняття на себе комерційного ризику. Деякі товари можуть стати неходовими. Тому на них не буде	У роздрібній торгівлі є функції: 1.Дослідження і аналіз товарного ринку. 2.Установка роздрібних цін, в які входить не тільки собівартість, але і сервіс зі зберігання, рекламу і транспортування. 3.Визначення попиту та пропозиції на певні товари. 4.Оплата товарів оптовим постачальникам або їх посередникам. 5.Пошук товарів відповідно до поточного попиту. 5.Формування вибору товарів. Що стосується форм роздрібною торгівлі, то їх

		<p>ніякого попиту серед роздрібних торговців. Повернути вкладені кошти не вдасться.</p> <p>4. Організація складських операцій, забезпечення всіх умов для зберігання тих чи інших продуктів. оптова торгівля продуктами призначається для доставки товарів в роздрібну мережу. В іншому випадку кінцевого споживача вони не побачать.</p>	<p>можна розділити на три основні типи: за допомогою кур'єрської доставки через реальні, віртуальні магазини, а також самостійний похід за покупками.</p>
6	Відмінність	<p>Оптова торгівля – це діяльність, особливістю якої є унікальна категорія покупців. До них відносяться всі суб'єкти підприємництва, включаючи фізичні і юридичні особи, а також відокремлені підрозділи. При цьому торгівля здійснюється нестандартним чином, публічного договору немає.</p>	<p>У роздрібній торгівлі присутній публічний договір</p>

Джерело: узагальнено за [4, 5, 21, 35].

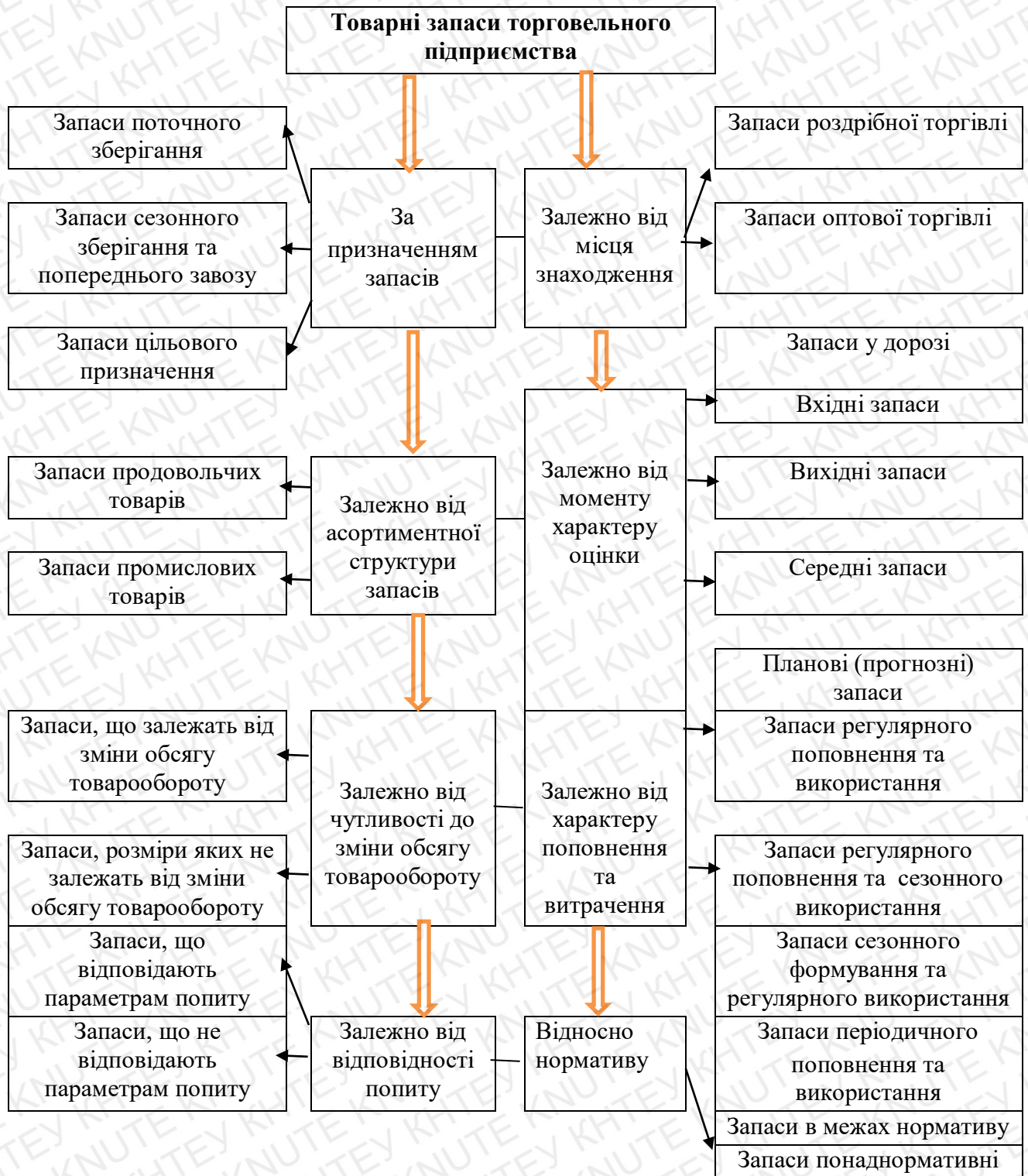

Рис.Б.1. Характеристика товарних запасів підприємства за класифікаційними ознаками

Таблиця Б.4

Різні підходи до тлумачення поняття товарів у вітчизняному законодавстві та економічній літературі

№ пор.	ДЖЕРЕЛО	ВИЗНАЧЕННЯ ТОВАРІВ
1.	Податковий кодекс України [59]	Товари – матеріальні та нематеріальні активи, а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.
2.	П(С)БО 9 «Запаси» [68]	Товари – це запаси у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу.
3.	Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [89]	Товари – це будь-яка продукція, послуги, роботи, права інтелектуальної власності та інші немайнові права, призначені для продажу (оплатної передачі).
4.	Митний кодекс України [48]	Товар – будь-яке рухоме майно (у тому числі валютні цінності, культурні цінності), електрична, теплова та інші види енергії, а також транспортні засоби, за винятком транспортних засобів, що використовуються виключно для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України.
5.	Лазаришина І. Д., Вакулєнко О. Л., Сахнюк О. В. [37]	Товари – придбані і утримувані для продажу активи.
6.	Бойко В. М., Вашків Г. П. [3]	Товар – продукт праці, який задовольняє певну потребу людини і виробляється не для власного споживання, а для продажу.
7.	Мочерний С. В. [50]	Товар – продукт праці виготовлений з метою обміну або продажу.
8.	Д.Рікардо та представники класичної економічної школи [95]	Терміни «товар», «продукція», «виріб» в рівній мірі означають результат виробничої діяльності.
9.	Калина А.В., Осокіна В.В. [34]	Товар – це продукт виробництва або діяльності людини, створений для задоволення якихось потреб за допомогою обміну.
10.	Г. С. Слоуєн і А. Дж. Цюрчер (джерело — «Словник економіки», виданий 1970 р.) [50]	<p><i>Commodity (товар)</i> — будь-який предмет комерції або торгівлі. Цей термін використовують замість терміна „goods” у однині, оскільки термін „good” має інше суспільне значення (по-перше, благо, користь; по-друге, у множині — товари, вироби; по-третє, вантаж, багаж). Крім того, цей термін має інше спеціалізоване значення в економіці, коли вживається як „economic good”.</p> <p><i>Economic good (економічний товар)</i> — все зовнішнє по відношенню до людини, що має властивості корисності, може</p>

№ пор.	ДЖЕРЕЛО	ВИЗНАЧЕННЯ ТОВАРІВ
		<p>бути присвоєним і є відносно дефіцитним. Цей термін вживають на протигагу терміну „freegood”. Економічні товари можуть бути матеріальними або нематеріальними.</p> <p>Отже, послуги вчителя або юриста цілком логічно розглядаються як економічний товар, як і книги, які вони використовують. Таке визначення є більш об'ємним, ніж термін wealth (багатство), оскільки останнє автори зазначеного словника обмежують матеріальними економічними товарами.</p>

Джерело: узагальнено за [3,37,48,50,59,95]

Класифікація товарних операцій

№	Група	Ознака
1	Операції з товароруху	Здійснення контролю за фізичним переміщенням товарів від постачальника до покупця
2	Операції з приймання товару	Доставка від постачальника, розвантаження товару, перевірка кількості й якості, комплектності й відповідності даним, зазначеним у супровідних документах, упорядкування приймальних актів, реєстрів, оформлення претензій тощо
3	Операції, пов'язані із зберіганням товару	Приймання у відділи зберігання, розподіл товарів на групи за умовами зберігання, розміщення товару в місцях зберігання, контроль за термінами придатності і якісним станом товару тощо, організація заходів, що забезпечують цілісність товару
4	Операції, пов'язані з відпусканням товару	Добір товару за розпорядженням відділу збуту чи складу, розфасування, закупорювання і маркування, пакування в транспортну тару і відправлення в аптечну мережу
5	Операції, пов'язані зі списанням товару	Складання актів і знищення товару

Джерело: узагальнено за [14,36.42.51]

Відмінності між МСБО та П (с)БО в оцінці запасів

Ознака	П(С)БО 9 «Запаси»	МСБО 2 «Запаси»
Визначення термінів	запаси – це активи, які: - утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; - перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; - утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством	запаси – це активи, які: - утримуються для продажу за умов звичайної господарської діяльності; - перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг
До запасів належать готова продукція і незавершене виробництво		
Оцінка запасів		
При надходженні	Собівартість формується з таких витрат: 1. При придбанні у постачальника. Суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю) за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству; транспортно-заготівельні витрати; інші витрати. 2. При виготовленні власними силами. Витрати, що утворюють виробничу собівартість, визначену за П(С)БО 16 «Витрати». 3. При внесенні до статутного капіталу	Собівартість формується з таких витрат: 1. Витрати на придбання. Ціни придбання; мита, та інших податків; витрати на транспортування; вартості робіт із навантаження та розвантаження й інших витрат. 2. Витрати на переробку. Витрати, безпосередньо пов'язані з одиницею виробництва. 3. Інші витрати. Інші витрати, якщо вони відбулися при доставці до їх теперішнього місця розпакування та приведення до теперішнього стану
	Справедливої вартості, погоджена із засновниками підприємства з урахуванням витрат, що включаються до первісної вартості запасів, придбаних у постачальника. 4. При безоплатному отриманні. Справедливої вартості. 5. При отриманні в результаті обміну на подібні активи. Балансової вартості переданих запасів. 6. При отриманні в результаті обміну на неподібні активи. Справедливої вартості	Справедливої вартості, погоджена із засновниками підприємства з урахуванням витрат, що включаються до первісної вартості запасів, придбаних у постачальника. 4. При безоплатному отриманні. Справедливої вартості. 5. При отриманні у результаті обміну на подібні активи. Балансової вартості переданих запасів. 6. При отриманні в результаті

	отриманих запасів	обміну на неподібні активи. Справедливої вартості отриманих запасів
	До собівартості не включаються витрати: понаднормові витрати і нестачі запасів; проценти за користування позиками; витрати на збут; загальногосподарські та інші витрати	До собівартості не включаються: понаднормативні суми відходів матеріалів, оплата праці або інші виробничі витрати; витрати на зберігання, крім тих витрат, які зумовлені виробничим процесом і є необхідними для наступного етапу виробництва; адміністративні накладні витрати, не пов'язані з доставкою запасів до їх теперішнього місця розташування та приведення у теперішній стан; витрати на продаж
При витрачанні	Собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО), ідентифікована собівартість, середньозважена собівартість. Нормативні затрати; ціни продаж	Допускається метод ЛІФО, собівартість останнього за часом надходження запасів
	Таке положення відсутнє	Підприємство має можливість створення резерву знецінення запасів (особливо для тих, які реалізуються за твердим контрактом)
	Раніше визнані витрати не сторнуються, а визнається дохід, що є більш доцільним.	Передбачається сторнування збитків від знецінення у разі, коли обставин, що спричинили списання запасів, більше немає.
На дату балансу	Найменша з двох оцінок: первісна вартість або чиста вартість реалізації	Чиста вартість реалізації

Джерело: узагальнено за [27, 68]

Огляд чинної нормативно–правової бази, яка регулює процес обліку та оподаткування товарних операцій

№ з/п	Документа та дата його затвердження	Назва нормативного документа	Основні положення
1.	Закон України від 28.06.1996р. № 254к/96 [31]	Конституція України, затверджена Верховною радою України	Визначає норми галузей права, нормотворча, правозастосовна та інші діяльності щодо здійснення правових приписів
2.	Закон України від 16.01.2003 р. № 436 - IV [17]	Господарський кодекс України.	Визначає норми права, щодо здійснення господарської діяльності
3.	Закон України від 16.01.03 р. № 435-IV [110]	Цивільний Кодекс України:	Визначає норми права, щодо здійснення господарської діяльності
4.	Закон України від 23.12.2010 р. N 2856-VI [59]	Податковий кодекс України	Визначає норми податкового законодавства, щодо здійснення господарської діяльності підприємств
5.	Закон України від 16.07.1999 р № 996-XIV [75]	Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Висвітлює за якими принципами повинні відображатися витрати у фінансовій звітності.
6.	Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [55]	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Цим Національним положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів
7.	Закон України від 13.02.2012 р.№4495 [48]	Митний кодекс України	Здійснює митний контроль та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України,
8.	Закон України від 16.04.1991 р. №959 [89]	Про зовнішньоекономічну діяльність	Мета Закону запровадити правове регулювання всіх видів зовнішньоекономічної діяльності в Україні, включаючи зовнішню торгівлю, економічне, науково-технічне співробітництво, спеціалізацію та кооперацію в галузі

			виробництва та ін.
9.	Наказ МФУ від 25.02.2000р. № 39 [66]	П(С)БО 25 Спрощена фінансова звітність	При Цим П(С)БО визначається зміст та форма Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва і порядок заповнення його статей
10.	Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.11 р. № 1591 [58]	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Регулює систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку, що використовується для детальної та повної реєстрації всіх господарських операцій з метою забезпечення потреб складання фінансової звітності. Встановлює призначення і ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань і фактів фінансово-господарської діяльності підприємств
11.	Наказ Міністерства фінансів України, від 30.11.1999р № 291 [23]	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій, затверджена Наказом Мінфіну України.	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб
12.	Постанова Кабінетів Міністрів України від 24.05.95 р. № 88 [70]	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку	Регулює порядок документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку матеріальних цінностей.
13.	Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433 [85]	Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності	Надає рекомендації щодо заповнення статей в формах звітності
14.	Наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000р. № 193 [65]	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 Вплив змін валютних курсів	визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про операції в іноземних валютах та відображення показників статей фінансової звітності господарських одиниць за межами України в грошовій одиниці України
15.	Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999р. № 246 [68]	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 Запаси	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності

16.	Закон України від 21.06.2018 №2473-VIII [77]	Про валюту і валютні операції	Цей Закон визначає правові засади здійснення валютних операцій, валютного регулювання та валютного нагляду, права та обов'язки суб'єктів валютних операцій і уповноважених установ та встановлює відповідальність за порушення ними валютного законодавства.
17.	Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 6. 09. 2001р. №201 [84]	Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів	Воно застосовується при укладанні договорів купівлі/продажу товарів (надання послуг, виконання робіт) та товарообмінних договорів між українськими суб'єктами підприємницької діяльності та іноземними суб'єктами підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності.
18.	Постанова правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22. [22]	Інструкція про безготівкові розрахунки України в національній валюті	Інструкція встановлює загальні правила, види і стандарти розрахунків клієнтів банків та банків у грошовій одиниці України на території України, що здійснюються за участю банків.
19.	Наказ Міністерства фінансів України від 10 січ. 2007 р. № 2. [44]	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів
20.	Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 02.03.2010 р. № 226. [46]	Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності	Ці Методичні рекомендації визначають склад поточних витрат торговельної діяльності і порядок їх планування в підприємствах усіх форм власності незалежно від організаційно-правових форм господарювання і носять рекомендаційний характер
21.	Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003 р. № 157 [47]	Методичні рекомендації щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами	У цих Методичних рекомендаціях надано порядок відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій об'єктами господарської діяльності у сфері громадського харчування та побутових послуг незалежно від організаційно-правової форми та форми власності відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових

			послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами
22.	Національний стандарт України ДСТУ 4303:2004 [53]	«Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять»	Даний стандарт встановлює українські терміни та визначення понять в сфері торгівлі.
23.	Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. [60]	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності
24.	Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. [61]	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності
25.	Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 [62]	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід" визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.
26.	Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318. [63]	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.
27.	Постанова правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148 [69]	Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні	Це Положення розроблено відповідно до Закону України "Про Національний банк України" і визначає порядок ведення касових операцій у національній валюті України юридичними особами (крім банків) та їх відокремленими підрозділами незалежно від організаційно-правової форми та форми власності (далі - підприємства), органами державної влади та органами місцевого самоврядування під час здійснення ними діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності (далі - установи), фізичними особами, які здійснюють підприємницьку діяльність

28.	Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 [71]	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань	Це Положення визначає порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів
29.	Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. №116 [72]	Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей	Цей порядок встановлює механізм визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, крім дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей
30.	Закон України від 22.05.2003р. № 851-IV [81]	Про електронні документи та електронний документообіг	Цей Закон встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів

Огляд спеціальної літератури з обліку та оподаткування товарних операцій

№	Найменування джерела	Основний зміст
1.	Адаптований текст стратегії України: Дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі на період 2017—2021 років [1]	Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі
2.	Атамас П.Й. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект [2]	Розглядаються особливості бухгалтерського фінансового обліку в окремих галузях економіки, у тому числі і в торгівлі
3.	Бойко В.М. Бізнес: словник-довідник [3]	У словнику представлені визначення, які застосовується у бізнесі
4.	Байдакова Л.І. Особливості управління якістю товарів у торгівлі [4]	В статті розглянуто особливості управління якістю товарів в торгівлі
5.	Баканов М. І. Бухгалтерський облік в торгівлі [5]	В підручнику розглянуто документальне оформлення товарів і тари
6.	Білоусова І. А. Облікова політика в Україні [6]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
7.	Блакита Г.В. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві [7]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
8.	Бутинець Ф. Ф. Проблеми науки бухгалтерського обліку реалії [8]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
9.	Вознюк Г. Л., Загородній А. Г., Смовженко Т. С. Фінансовий словник [10]	У словнику представлені визначення, які застосовується у фінансову обліку
10.	Волкова І.А. Облік зовнішньоекономічної діяльності [11]	У навчальному посібнику наводиться конспективно зміст окремих тем обліку ЗЕД та методика розрахунків, що може слугувати базою для вирішення практичних завдань.
11.	Голов С. Ф. Управлінський облік [15]	Визначено завдання управлінського обліку на підприємстві та його інструментарії
12.	Гордополов В.Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно імпорتنих операцій підприємств [16]	У статті проаналізовано праці щодо експортно-імпорتنих операцій в частині документування щодо оцінки об'єктів бухгалтерського обліку
13.	Дзюба О.М. Товарні операції підприємства: особливості обліку з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду [18]	У навчальному посібнику наводиться конспективно зміст окремих тем обліку ЗЕД та методика розрахунків, що може слугувати базою для вирішення практичних завдань.

14.	Занько Б. Облік уцінки товарів на підприємствах торгівлі [20]	У статті наводиться облік уцінки товарів на підприємстві
15.	Іващенко М.В. Наслідки глобалізації товарних ринків для національної економіки України [21]	В статті розглянуто характерні риси глобальних товарних ринків. Метою статті є виявлення джерел та наслідків глобалізації товарних ринків, що спостерігається у світовому господарстві та розробці рекомендацій щодо державного та корпоративного управління в умовах глобальної конкуренції.
16.	Каменська Т. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика і проблеми впровадження [25]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних та міжнародних стандартів
17.	Канцедал Н.А. Документування в системі бухгалтерського обліку: юридичний аспект [26]	Досліджуються численні первинні бухгалтерські документи, їх застосування в обліковому процесі та порядок їх заповнення
18.	Кадуріна Л. О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації [27]	Наводиться конспективно зміст окремих тем обліку ЗЕД та методика розрахунків, що може слугувати базою для вирішення практичних завдань.
19.	Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення [28]	Досліджуються численні первинні бухгалтерські документи, їх застосування в обліковому процесі та порядок їх заповнення
20.	Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності [29]	У навчальному посібнику наводиться конспективно зміст окремих тем обліку ЗЕД та методика розрахунків, що може слугувати базою для вирішення практичних завдань.
21.	Колумбет О.П., Малиневська Д.П. Особливості обліку руху товарів на підприємствах оптової торгівлі. [32]	Наводиться конспективно зміст окремих тем обліку товарних операцій та методика розрахунків, що може слугувати базою для вирішення практичних завдань.
22.	Крупка, Я. Д. Облік міжнародних операцій [33]	У навчальному посібнику наводиться конспективно зміст окремих тем обліку ЗЕД та методика розрахунків, що може слугувати базою для вирішення практичних завдань.
23.	Куцик П.О. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві [35]	Досліджуються численні первинні бухгалтерські документи, їх застосування в обліковому процесі та порядок їх заповнення
24.	Кучеренко Г.Д. Україна і світ (країни / території світу, показники соціально-економічного розвитку, зв'язки з Україною, офіційні контакти) [36]	Розглянуті питання аналізу і планування стратегії діяльності підприємства
25.	Лозинський В.Т. Товарні втрати як	У статті наводиться облік уцінки товарів

	чинник ризику застосування методів активізації продажу [38]	на підприємстві
26.	Лучко М.Р. Облік зовнішньоекономічної діяльності [39]	У навчальному посібнику наводиться конспективно зміст окремих тем обліку ЗЕД
27.	Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія і методологія, перспективи розвитку [41]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
28.	Мельник Н. Особливості розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації [42]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних стандартів
29.	Михальчук Т.Г. Оподаткування малого бізнесу як напрям розвитку підприємництва в Україні [43]	Напрямки розвитку малого підприємництва в Україні
30.	Мочерний С.В. Економічна енциклопедія [45]	
31.	Нападовська Л.В. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві [50]	Розкриті теоретичні та методичні основи обліку в торгівлі
32.	Нападовська Л. В. Удосконалення системи бухгалтерського обліку в Україні [51]	Визначено завдання обліку на підприємстві та його інструментарії
33.	Нападовська Л.В. Теорія бухгалтерського обліку [54]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
34.	Пугачевський Г. Ф. Категорії «торгівля», «комерція», «бізнес»: сутність і відношення до товарознавства [92]	У статті висвітлено етапи становлення торгівлі в Україні, визначено цілі, які ставилися державою.
35.	Пугачевський Г. Ф. Сучасні товарознавчі терміни: глумачний словник [93]	У словнику представлені визначення, які застосовується у торгівлі
36.	Пушкар, М. С. Створення сучасної системи обліку, орієнтованої на потреби ринкового середовища [94]	Напрямки розвитку бухгалтерського обліку в Україні
37.	Радзівська, С. О. Сучасний стан і шляхи підвищення конкурентоспроможності економіки України [95]	У статті розглянуто особливості розширення зовнішньоекономічних зв'язків України в контексті глобалізації.
38.	Скрипник М. Є., Шум'як Г. В. Особливості обліку в оптовій торгівлі [105]	У статті в логічній послідовності розкриваються сучасний зміст та основні структурні характеристики оптовою торгівлі.
39.	Тринька Л.Я. Проблеми застосування міжнародних стандартів фінансової звітності вітчизняними суб'єктами господарювання [107]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
40.	Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [108]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів

Організаційна структура ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

Наказ про облікову політику**ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»**

«5» січня 2019 р.

На виконання вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996–XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності **наказую:**

1. При відображенні в бухгалтерському обліку господарських операцій і подій застосовувати норми відповідних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених Міністерством фінансів України.

2. За відсутності необхідних норм у вітчизняних П(С)БО застосовувати аналогічні норми системи міжнародних стандартів фінансової звітності МСБО–МСФЗ (IAS–IFRS) на підставі того, що національні стандарти не можуть суперечити міжнародним.

3. Установити межу суттєвості для:

- окремих об'єктів обліку, що належать до активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства, – 5 % підсумку всіх активів, зобов'язань і власного капіталу відповідно;
- окремих видів доходів і витрат – 2 % чистого прибутку (збитку) підприємства;
- проведення переоцінки або зменшення корисності об'єктів основних засобів – відхилення залишкової вартості від їхньої справедливої вартості у розмірі 10 % такого відхилення;
- визначення подібних активів – різниця між справедливою вартістю об'єктів обміну не повинна перевищувати 10 %;
- статей фінансової звітності – 1000 грн.

4. Не відображати відстрочені податкові активи й відстрочені податкові зобов'язання у річній фінансовій звітності.

6. При перерахуванні доходів, витрат і грошових коштів, виражених в іноземній валюті, середньозважений валютний курс не застосовувати.

7. Для визнання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, встановлення строку корисного використання об'єктів та вибору методу нарахування амортизації створити постійно діючу експертну технічну комісію.
8. Матеріальні активи, термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року, а вартість менше 6000 грн., вважати іншими необоротними матеріальними активами.
9. При нарахуванні амортизації основних засобів застосовувати прямолінійний метод нарахування амортизації
10. Проводити переоцінку тих об'єктів основних засобів, залишкова вартість яких відрізняється від їхньої справедливої вартості на дату балансу більше ніж на 15 %.
11. При нарахуванні амортизації нематеріальних активів застосовувати прямолінійний метод.
12. Здійснювати переоцінку за справедливою вартістю на дату балансу тих нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок.
13. Одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати кожне їхнє найменування.
14. Облік транспортно-заготівельних витрат вести на окремому субрахунку в цілому, а не за групами.
15. У разі продажу чи іншому вибутті запасів застосовувати метод ФІФО.
16. Величину резерву сумнівних боргів розраховувати за методом класифікації дебіторської заборгованості (із застосуванням коефіцієнта сумнівності для кожної групи боржників).
17. Створювати резерв забезпечення на виплату відпусток працівникам підприємства та виконання гарантійних зобов'язань.
18. Контроль за виконанням цього наказу покласти на фінансового директора та головного бухгалтера підприємства.

Динаміка обсягу та складу активів підприємства ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» за 2016-2019 роки

Найменування показника	Значення, тис. грн.				Абсолютне відхилення, тис. грн.			Відносне відхилення, %		
	2016	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2014	2015	2016
1. Необоротні активи	4,6	3,8	1,9	0	-0,8	-1,9	-1,9	-17,4	-50,0	0,0
1.1. Нематеріальні активи					-	-	-	-	-	-
1.2. Незавершене будівництво					-	-	-	-	-	-
1.3. Основні засоби	4,6	3,8	1,9	12,9	-0,8	-1,9	-1,9	-17,4	-50,0	1,2
2. Оборотні активи	150,9	110,0	294,8	178,4	-40,9	184,8	116,4	-27,1	168,0	60,5
2.1. Виробничі запаси					0	0	0			
2.2. Товари	33,5	24,6	158,4	62,0	-8,9	133,8	-96,4	-26,6	543,9	39,1
2.3. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	115,8	77,8	136	101,4	-38	58,2	-21,7	-32,8	74,8	84,0
2.4. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	0,2	-	-	-	-	-	-
2.5. Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.6. Грошові кошти та їх еквіваленти	1,6	7,6	0,7	1,9	6	-6,9	1,2	375,0	-90,8	271,4
2.7. Інші оборотні активи	-	-	-	-						
Підсумок	155,5	113,8	296,7	178,4	-41,7	182,9	118,3	-26,8	160,7	60,1

Динаміка обсягу та складу джерел фінансування підприємства

ТОВ «ВСМК-Трейд» за 2016-2019 роки

Найменування показника	Значення, тис. грн.				Абсолютне відхилення, тис. грн.			Відносне відхилення, %		
	2016	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
1. Власний капітал	103,4	106,2	109,7	113,4	16,7	3,5	3,7	2,7	3,3	103,4
1.1. Зарєстрований капітал	1,0	1,0	1,0	1,0	0	0	0	0,0	0,0	100,0
1.2. Нерозподілений прибуток	102,4	105,2	108,7	112,4	16,7	3,5	3,7	2,7	3,3	103,4
2. Поточні зобов'язання	52,1	7,6	187,0	65,0	21	179,4	-122	-85,4	2360,5	34,8
2.2. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	36,6	4,5	183,9	62,0	13,7	179,4	121,9	-87,7	3986,7	33,7
2.3. Поточні зобов'язання за розрахунками	6,2	3,1	3,1	3,0	-2	0	-0,1	-50,0	0,0	96,8
2.4. Інші поточні зобов'язання	9,3				9,3	0	0	-	0,0	0,0
Підсумок	155,5	113,8	296,7	178,4	37,7	182,9	118,3	-26,8	160,7	60,1

**Динаміка доходів і витрат ТОВ «ВСМК-Трейд» та оцінка їх впливу на
формування фінансових результатів за 2016-2019 р**

Найменування показника	Значення, тис. грн.				Абсолютне відхилення, тис. грн			Відносне відхилення, %		
	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів	4675,8	4886,2	6476,6	1946,8	210,3	1590,4	-4529,8	4,5	32,5	-69,9
Інші операційні доходи	2,5	1238,9	8310,7	1869,5	1236,4	7071,8	-6441,2	49456,0	570,8	-77,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3076	3910,7	8094,4	2259,6	834,7	4183,7	-5834,8	27,1	107,0	-72,1
Інші операційні витрати	1574,5	1908,9	6559,2	1526,7	334,4	4650,3	-5032,5	21,2	243,6	-76,7
Разом витрати	4650,5	5819,6	14653,6	3786,3	1169,1	8834,0	10867,3	25,1	151,8	-74,2
Податок на прибуток	20,3	27,1	96,8	18,1	6,8	69,7	-78,7	33,5	257,2	-81,3
Чистий прибуток	7,5	278,4	36,9	11,9	270,8	-241,5	-25,0	3595,1	-86,8	-67,6

**Графік документообороту при надходженні товарів на підприємство
ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»**

Операція	Виконавець			
	Банк	Бухгалтер	МВО	Постачальник
Складання накладних, податкових накладних, ТТН, та інших супроводжувальних документів				
Приймання товару згідно до супроводжувальних документів				
Реєстрація надходження товару в облікових регістрах				
Складання платіжних доручень та передача їх до банку				
Сплата коштів постачальнику				
Одержання виписки банку, яка засвідчує перерахування коштів				

**Класифікація документів, якими оформлюється рух товарів
торговельного підприємства**

№ пор.	Класифікаційна група	Види документів	Застосування на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»
1.	Документи, що засвідчують згоду сторін при здійсненні торговельної угоди	Договір постачання	+
		Договір купівлі–продажу	+
		Договір доручення	–
		Договір міни (бартерний контракт)	–
		Договір комісії	–
2.	Документи-підстави для супроводу, оприбуткування та оплати товарів	Видавкова накладна постачальника	+
		Товарно–транспортна накладна	–
		Рахунок–фактура	+
		Авіа–накладна	–
		Залізнична накладна	–
		Вантажна квитанція	–
3.	Документи, що фіксують результати приймання товарів за кількістю та якістю	Акт про встановлення розбіжностей у кількості та якості товарів	+
		Претензійний лист постачальнику	+
		Комерційний акт	–
4.	Податкові документи	Електронна податкова накладна	+
		Розрахунок корегування до податкової накладної	+
5.	Документи, що підтверджують відповідність товарів встановленим нормам, правилам та стандартам	Сертифікат відповідності	+
		Висновок державної санітарно-гігієнічної епідеміологічної експертизи	–
		Висновок ветеринарно–санітарної служби для харчових продуктів і продовольчої сировини	–

Джерело: складено автором за [2, 8,15, 51].

Таблиця 3.2

Первинні облікові документи по обліку товарних операцій.

Назва документа	Місце складання документа	Основні реквізити	Призначення документа
1. Рахунок - фактура	В бухгалтерії підприємства	Відомості про товар (найменування, споживчі ознаки, кількість, ціна, сума); дані про постачальника і покупця (найменування, ідентифікаційні коди, місцезнаходження, розрахункові реквізити); дата і № договору на поставку товарів; спосіб і дата відвантаження товарів; сума ПДВ окремим рядком.	Передається замовнику для здійснення ним оплати за товар
2. Товарно-транспортна накладна	В бухгалтерії підприємства	Інформація про товар, постачальника і покупця, найменування транспортного підприємства, № шляхового листа, прізвище водія, марка автомобіля, дані про вагу брутто товару, час завантаження і розвантаження, час простою.	Для контролю перевезення вантажу
3. Наказ	В бухгалтерії підприємства	Найменування покупця, найменування та кількість товару, що підлягає відпуску.	Передається на склад для відпуску товару
4. Пакувальний ярлик	Безпосередньо на складі	Маса брутто товару, маса тари, найменування товару, його кількість і ціна. Вкладається в кожне тарне місце.	Для контролю збереження товару при перевезенні.
5. Специфікація	Безпосередньо на складі	Окремо по кожному тарному місцю вказується найменування груп товару, маса брутто, тара.	Для контролю кількості товару
6. Податкова накладна	В бухгалтерії підприємства	Дата виписки, номер, назва постачальника і покупця, їх податкові номери; номенклатура товарів, їх кількість, ціна продажу, ПДВ, вартість транспортних витрат, дані про тару, загальна сума до оплати.	Тільки при наявності зареєстрованої накладної виникає податковий кредит

Назва документа	Місце складання документа	Основні реквізити	Призначення документа
8. Довіреність	В бухгалтерії підприємства	Найменування підприємства, ідентифікаційний код відповідно до ЄДРПОУ, № доручення, дата видачі, строк дії, П.І.Б. довіреної особи, дані його паспорту, найменування цінностей і їх кількість, підпис довіреної особи, керівника, бухгалтера, печатка підприємства, розрахункові реквізити підприємства - покупця, найменування постачальника.	Для можливості отримання представником покупця товару
9. Приймальний акт	На складі, де приймається товар	Дата приймання, склад комісії, найменування постачальника, № і дати транспортних документів, найменування товару, його споживчі ознаки, кількість місць, маса брутто, ціна, кількість товару або маса нетто, вартість товару.	Для контролю постачання, для оприбуткування товару
10. Акт про виявлення розбіжностей в кількості та якості при прийманні товару	На місці приймання товару від постачальника	Дата приймання товарів, дата складання акту, склад комісії, найменування постачальника, № і дати супровідних товарних і транспортних документів, дані про товар згідно з супровідними документами і за даними фактичного приймання, а також характер розбіжностей, висновок комісії, порядок використання бракованого товару. Кому і від кого відпущено товар, № довіреності, найменування	Для вірного оприбуткування, обліку товару та можливості відшкодування збитків.

Джерело: складено автором за [2, 8,15, 51].

Кореспонденція рахунків по імпорту товару на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

№ з/п	Зміст господарської операції	Рахунки		Сума, грн.
		Дт	Кт	
перша подія — отримання товару				
1	Перераховано митним органам кошти на сплату митних платежів:			
	— мито ($\$51000 \times 26,3 \text{ грн./\$} \times 5\%$)	377	311	67065
	— «ввізний» ПДВ ($(\$51000 \times 26,3 \text{ грн./\$} + 67065 \text{ грн.}) \times 20\%$)	377	311	281673
2	Оплачено послуги митного брокера	377	311	10000
3	Перераховано плату за послуги міжнародного перевезення (ПДВ — 0%)	377	311	25000
4	Відображено суму «ввізного» ПДВ у складі ПК (оформлено МД)	641/П ДВ	377	281673
5	Оприбутковано імпортований товар ($\$50000 \times 26,5 \text{ грн./\$}$)	281	632	<u>\$50000</u> 1325000
6	Віднесено на збільшення первісної вартості:			
	— суму ввізного мита	281	377	67065
	— вартість послуг митного брокера	281	685	10000
	— вартість міжнародного перевезення	281	631	25000
7	Відображено залік заборгованостей з митним брокером	685	377	10000
8	Відображено залік заборгованостей з перевізником	631	377	25000
9	Відображено на дату балансу курсові різниці за заборгованістю перед нерезидентом ($(26,7 \text{ грн./\$} - 26,5 \text{ грн./\$}) \times \$50000$)	945	632	10000
10	Списано курсову різницю на фінансовий	791	945	10000

	результат			
11	Перераховано оплату нерезиденту (\$50000 x 26,4 грн./\$)	632	312	<u>\$50000</u> 1320000
12	Відображено курсову різницю, нараховану на дату операції ((26,4 грн./\$ - 26,7 грн./\$) x \$50000)	632	714	15000
перша подія — попередня оплата за товар				
1	Перераховано нерезиденту передоплату за товар (\$50000 x 26,4 грн./\$)	371	312	<u>\$50000</u> 1320000
2	Перераховано митним органам кошти на сплату митних платежів:			
	— мито (\$51000 x 26,6 грн./\$ x 5 %)	377	311	67830
	— «ввізний» ПДВ ((51000 x 26,6 грн./\$ + 67830 грн.) x 20 %)	377	311	284886
3	Оплачено послуги митного брокера	377	311	10000
4	Перераховано оплату за послуги міжнародного перевезення	377	311	25000
5	Відображено суму «ввізного» ПДВ у складі ПК (оформлено МД)	641/П ДВ	377	284886
6	Оприбутковано товар (\$50000 x 26,4 грн./\$)	281	632	<u>\$50000</u> 1320000
7	Віднесено на збільшення первісної вартості товару:			
	— суму ввізного мита	281	377	67830
	— вартість послуг митного брокера	281	685	10000
	— вартість міжнародного перевезення	281	631	25000
8	Відображено залік заборгованостей з митним брокером	685	377	10000
9	Відображено залік заборгованостей з перевізником	631	377	25000

**Кореспонденція рахунків по надходженню товару на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»
від вітчизняних постачальників**

№ з/п	Зміст господарської операції	Рахунки		Сума, грн.
		Дт	Кт	
перша подія — попередня оплата				
1	Перерахована з поточного рахунку постачальнику попередня оплата			
	— на вартість товару	371	311	15000
	— на суму ПДВ	641	644	2500
	Збільшено податковий кредит з ПДВ при наявності податкової накладної			
2	Оприбутковані товари, які фактично надійшли на підставі накладної постачальника й акту	281	631	12500
3	При встановленні розбіжності (згідно з накладною)	281	631	-
4	Відображено суму ПДВ, виходячи з вартості товарів, що фактично надійшли	644	631	2500
5	Пред'явлено претензію постачальнику на суму нестачі з урахуванням ПДВ	374	631	-
6	Задоволена претензія шляхом сплати постачальником відповідної суми на поточний рахунок підприємства	311	374	-
7	Корегування податкового кредиту з ПДВ на підставі розрахунку-корегування до податкової накладної (сторно)	641	644	-
8	Задоволена претензія шляхом доставки товарів (збільшення наступного постачання)	281	631	-
9	Відображено суму ПДВ по додатковій поставці	641	374	-

10	Відображається нестача з вини нашого підприємства	947	631	-
11	Сума ПДВ в нестачі збільшує витрати підприємства	949	631	-
12	Залік попередньої оплати	631	371	15000
перша подія — надходження товару				
13	Оприбутковані товари, які фактично надійшли на підставі накладної постачальника й акта	281	631	12500
14	Збільшено податковий кредит з ПДВ при наявності податкової накладної	641	631	2500
15	Оплачено постачальнику за товар	631	311	15000

Кореспонденція рахунків по іншому надходженню товару на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

№ з/п	Зміст господарської операції	Рахунки		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	Придбання запасів у вітчизняних постачальників підприємствами, що не є платниками ПДВ	281	631	30000
2	Безоплатне одержання товарів	281	718	1000
3	Одержання товарів як внесок до статутного фонду	281	46	500
4	Оприбуткування надлишків, виявлених при інвентаризації:	281	719	100

Рис. Л.1 Алгоритм формування інформації аналітичного і синтетичного обліку експортно-імпорتنних операцій

Формування первісної вартості товарних запасів підприємства

№	ДЖЕРЕЛО НАДХОДЖЕННЯ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ	ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРВІСНОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ
1.	Придбання за плату	Собівартість товарів, яка складається з таких фактичних витрат: <ul style="list-style-type: none"> * суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю) за вирахуванням непрямих податків; * суми ввізного мита; * суми непрямих податків у зв'язку з придбанням товарів, які не відшкодовуються підприємству; * транспортно-заготівельні витрати; * інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням товарів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для реалізації.
2.	Виготовлення власними силами підприємства	Виробнича собівартість, яка визначається за Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 „Витрати”.
3.	Внесення до статутного капіталу підприємства	Погоджена засновниками (учасниками) підприємства справедлива вартість товарів з урахуванням витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням товарів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для реалізації.
4.	Безоплатне одержання	Справедлива вартість, з урахуванням витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням товарів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для реалізації.
5.	Придбання у результаті обміну на подібні товари	Балансова вартість переданих товарів. Якщо балансова вартість переданих товарів перевищує їх справедливую вартість, то первісною вартістю отриманих товарів є їх справедлива вартість. Різниця між балансовою і справедливою вартістю переданих товарів включається до складу витрат звітного періоду.
6.	Придбання у результаті обміну на неподібні товари	Справедлива вартість отриманих товарів, які надійшли.

Кореспонденція рахунків з обліку реалізації товарів на ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД»

№ з/п	Зміст господарської операції	Рахунки		Сума, грн.
		Дт	Кт	
перша подія — відвантаження товару				
1	Відображено доход від реалізації товарів	361	702	30000
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	702	641	5000
3	Списано облікову вартість товарів, визначену за одним з обраних методів	902	281	24000
4	Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих товарів	791	902	24000
5	Списано на фінансовий результат отриманий дохід	702	791	25000
6	Надійшла на розрахунковий рахунок оплата за товар	311	361	30000
перша подія — попередня оплата				
7	Надійшла попередня оплата на поточний рахунок в банку	311	681	30000
8	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	643	641	5000
9	Відображено у складі доходу виручку від реалізації товарів	361	702	30000
10	Відображені розрахунки по податковим зобов'язанням з ПДВ	702	643	5000
11	Списано облікову вартість товарів, визначену за одним з обраних методів	902	281	24000
12	Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих товарів	791	902	24000
13	Списано на фінансовий результат отриманий дохід	702	791	25000

Ставки та об'єкт оподаткування податку на додану вартість

Ставка	Об'єкт оподаткування
20 відсотків	<p>Операції платників податку з:</p> <ul style="list-style-type: none"> постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 Податкового кодексу України, у тому числі операції з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю; постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 Податкового кодексу України; ввезення товарів на митну територію України; вивезення товарів за межі митної території України; постачання послуг з міжнародних перевезень пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом.
7 відсотків	<p>Операції платників податку з:</p> <ul style="list-style-type: none"> постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, а також медичних виробів, які внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або відповідають вимогам відповідних технічних регламентів, що підтверджується документом про відповідність, та дозволені для надання на ринку та/або введення в експлуатацію і застосування в Україні; постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування у межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.
0 відсотків	<p>Операції платників податку з:</p> <ul style="list-style-type: none"> вивезення товарів за межі митної території України: <ul style="list-style-type: none"> а) у митному режимі експорту; б) у митному режимі реекспорту, якщо товари поміщені у такий режим відповідно до пункту 5 частини першої статті 86 Митного кодексу України; в) у митному режимі безмитної торгівлі; г) у митному режимі вільної митної зони; постачання товарів: <ul style="list-style-type: none"> а) для заправки або забезпечення морських суден, що: <ul style="list-style-type: none"> використовуються для навігаційної діяльності, перевезення пасажирів або вантажів за плату, промислової, риболовецької або іншої господарської діяльності, що провадиться за межами територіальних вод України; використовуються для рятування або подання допомоги в нейтральних або територіальних водах інших країн; входять до складу Військово-Морських Сил України та відправляються за межі територіальних вод України, у тому числі на якірні стоянки; б) для заправки або забезпечення повітряних суден, що: <ul style="list-style-type: none"> виконують міжнародні рейси для навігаційної діяльності чи перевезення пасажирів або вантажів за плату; входять до складу Повітряних Сил України та відправляються за межі повітряного кордону України, у тому числі у місця тимчасового базування;

в) для заправки (дозаправки) та забезпечення космічних кораблів, космічних ракетних носіїв або супутників Землі;

г) для заправки (дозаправки) або забезпечення наземного військового транспорту чи іншого спеціального контингенту Збройних Сил України, що бере участь у миротворчих акціях за кордоном України, або в інших випадках, передбачених законодавством;

г) магазинами безмитної торгівлі, відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України. У разі подальшого вивезення таких товарів за межі митної території України податок не справляється (у тому числі за нульовою ставкою); постачання таких послуг:

а) міжнародні перевезення пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом;

б) послуги, що передбачають роботи з рухомим майном, попередньо ввезеним на митну територію України для виконання таких робіт та вивезеним за межі митної території України платником, що виконував такі роботи, або отримувачем-нерезидентом;

в) послуги з обслуговування повітряних суден, що виконують міжнародні рейси, а саме:

обслуговування повітряних суден та пасажирів в аеропорту (посадка-зліт повітряного судна, обслуговування пасажирів в аеровокзалі, забезпечення авіаційної безпеки, наднормативна стоянка повітряного судна);

послуги з наземного обслуговування повітряних суден та пасажирів в аеропортах;

оренда аеропортових приміщень у частині використання для обслуговування міжнародних рейсів (офіси, стійки реєстрації та інші службові приміщення, які орендуються авіаперевізниками, що виконують міжнародні рейси);

послуги персоналу з обслуговування повітряних суден.

Підприємство про оподаткування (позначити контролюючого органу, дата, кодівки №)		ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства фінансів України 28 січня 2016 року № 21 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 23 лютого 2017 року № 276)	
01	ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	011 012	X Звітний - Звітний новий
02	Звітний (податковий) період	2 0 2 0 (рік)	1 0 (місяць)
03	Платник	Товариство з обмеженою відповідальністю "БСМК-Трейд" від № -	
(позначити найменування (прізвище, ім'я, по батькові) платника податків згідно з реєстраційними документами, дата та номер договору (угоди))			
031	Податковий номер платника податку ¹ або серія (за наявності) та номер паспорта ²	37264592	
04	Індивідуальний податковий номер платника податку на додану вартість	3726459269095	
05	Податкова адреса вулиця Кіквідзе, буд. 26, оф. 62, м. КИЇВ, 01103	Поштовий індекс	0 3 1 2 4
		Телефон	0445876888
		Факс	-
		Електронна адреса	ole4@ukr.net
06	Сільськогосподарський товаровиробник, власник або ліній претендент на внесок до Реєстру отримувачів бюджетної допомоги	-	
Декларація подається до ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У М.КИЇВІ, ДПС У СОЛОМ'ЯНСЬКОМУ РАЙОНІ (СОЛОМ'ЯНСЬКИЙ РАЙОН М.КИЇВА) (найменування контролюючого органу, до якого подається звітність)			

Код рядка	Код додатка	І ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	Обсяги поставок (без податку на додану вартість) колонок А	Сума податку на додану вартість колонок Б
1		Операції на митній території України, що оподатковуються за основною ставкою та ставкою 7%, крім ввезених товарів на митну територію України	X	X
1.1	Д5	операції, що оподатковуються за основною ставкою	245 637	49 127
1.2	Д5	операції, що оподатковуються за ставкою 7%	-	-
2		Операції з ввезеними товарами за межі митної території України	X	X
2.1		операції, що оподатковуються за нульовою ставкою	-	0
2.2		операції, що звільнені від оподаткування	-	X
3		Інші операції, що оподатковуються за нульовою ставкою	-	0
4		Нарядомо податкових зобов'язань відносно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) за операціями, що оподатковуються за:	X	X
4.1	Д1, Д3, Д7	основною ставкою	-	-
4.2	Д1, Д3, Д7	ставкою 7 %	-	-
5	Д6	Операції, що не є об'єктом оподаткування (стаття 196 розділу V Кодексу), операції з поставками послуг за межами митної території України та послуг, місце поставлення яких визначено відповідно до пунктів 186.2, 186.3 статті 188 розділу V Кодексу за межами митної території України, операції, які звільнені від оподаткування (стаття 197 розділу V Кодексу, підрозділ 1 розділу XIX Кодексу, міжнародні договори (угоди))	-	X
5.1	Д6	у тому числі операції, що звільнені від оподаткування (стаття 197 розділу V Кодексу, підрозділ 2 розділу XIX Кодексу, міжнародні договори (угоди))	-	X
6	Д1	Послуги, отримані від нерезидента, місце поставлення яких визначено на митній території України	-	-
7	Д1	Коригувальні податкових зобов'язань	-	-
8		Коригувальні податкових зобов'язань у зв'язку з використанням використаних товарів, ввезених із застосуванням звільнення від податку на додану вартість (стаття 197 розділу V Кодексу, підрозділ 2 розділу XIX Кодексу, міжнародні договори (угоди)) (+)	-	-
9		Усього податкових зобов'язань (сума значень рядків (1.1 + 1.2 + 4.1 + 4.2 + 6 (-) + 7 (-) + 8) колонок Б)	X	49 127

Код рядка	Код додатка	ІІ ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ	Обсяги придбання (без податку на додану вартість) колонок А	Довідковий податковий кредит колонок Б
10		Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження, створення) товарів/послуг на необоротних активах на митній території України	x	x
10.1	Д5	з основною ставкою	-	-
10.2	Д5	зі ставкою 7 %	-	-
10.3		з нульовою ставкою та/або без податку на додану вартість	-	x
11		Ввезені на митну територію України товари, необоротні активи	x	x
11.1		з основною ставкою	345 670	69 134
11.2		зі ставкою 7 %	-	-
12		Погашені податкові векселі (підрозділ 3 розділу XIX Кодексу)	-	-
13	Д1	Послуги, отримані від нерезидента, місце поставлення яких знаходиться на митній території України	-	-
14	Д1	Коригувальні податкового кредиту	-	-
15	Д7	Коригувальні податкового кредиту у зв'язку з перерахунком частки використаних необоротних активів, придбаних до 01 липня 2015 року, в оподатковуваних операціях	-	-
16		Від'ємне значення, що включення до складу податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду:	x	-
16.1		значення рядка Д1 попереднього звітного (податкового) періоду	x	-
16.2		збільшено / зменшено залишок від'ємного значення за результатами поданих уточнюючих розрахунків*	x	-
16.3		збільшено / зменшено залишок від'ємного значення за результатами перевірки контролюючого органу*	x	-
17		Усього податкового кредиту (сума значень рядків (10.1 + 10.2 + 11.1 + 11.2 + 12 + 13 (-) + 14 (-) + 15 (-) + 16 (-) + 16.1 (-) + 16.2 (-) + 16.3 (-) колонок Б)	x	69 134

Код рядка	Код доданка	III РОЗРАХУНКИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД	Сума податку на додану вартість
18		Позитивне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (рядок 9 - рядок 17 декларації) (позитивне значення), яке сплачується до державного бюджету	-
19		Від'ємне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (рядок 17 - рядок 9 декларації) (негативне значення)	20 007
19.1		з рядка 19 суми перевищення від'ємного значення над сумою, обчисленою відповідно до пункту 200 ¹ статті 200 ¹ розділу V Кодексу на момент подання податкової декларації	20 007
20		Сума від'ємного значення, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200 ¹ статті 200 ¹ розділу V Кодексу на момент подання податкової декларації	-
20.1		зачислюється у зменшення суми податкового боргу з податку на додану вартість	-
20.2	Д3, Д4	відлік бюджетному відшкодуванню (рядок 20.2.1 + рядок 20.2.2) (рядок 3 Д3):	-
20.2.1		на рахунок платіння у банку	-
20.2.2		у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з інших платежів, що сплачуються до Державного бюджету	-
20.3		зачислюється до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (рядок 20 - рядок 20.1 - рядок 20.2)	-
21	Д2	Сума від'ємного значення, що зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (рядок 19.1 + рядок 20.3 декларації) (переноситься до рядка 16.1 декларації наступного звітного (податкового) періоду)	20 007

- Відмітка про перевірку за місяць податкового періоду з поточного звітного (податкового) періоду
- Відмітка про подання за останній звітний (податковий) період у разі застосування реєстрації платником податку
- Відмітка про застосування власного методу податкового обліку

Відмітка про подання до декларації:	
☐	розрахунок коригування сум податку на додану вартість (Д1) (додаток 1)
☒	довідка про суму від'ємного значення звітного (податкового) періоду, яке зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (Д2) (додаток 2)
☒	розрахунок суми бюджетного відшкодування (Д3) (додаток 3)
☐	заява про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми кошти на рахунок у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника податку та/або зрахування реєстраційної суми платіння податку, що реорганізується, в об'єкту реєстраційної суми провласнику (Д4) (додаток 4)
☒	розшифровка податкових зобов'язань та податкового кредиту в розрізі контрагентів (Д5) (додаток 5)
☐	розрахунок сум податку на додану вартість, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, та/або позачинки, відповідно до яких підприємства (організації) належать до підприємств (організацій) осіб з інвалідністю (Д6) (додаток 6)
☐	розрахунок (перерахунок) частки використання товарів/послуг, вироблених/наданих в оподатковуваних операціях (Д7) (додаток 7)
☐	заява про допущення продажу товарів/послуг платником при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної та/або порушення продажним/покупним громадянським територією реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних платником/визначеної та/або розрахунок коригування (Д8) та відповідних документів
☐	розрахунок податкових зобов'язань за операціями, виключеними в статті 16 ¹ Закону України "Про державну підтримку сільськогосподарського виробництва України", та ситомою вартості сільськогосподарських товарів (ДС9) (додаток 9)
☐	заява про вибір альтернативного звітного (податкового) періоду (додаток 1 до Порядку)
☐	повідомлення про делегування фізичні (структурним підрозділам) права складання податкових накладних та розрахунок коригування (додаток 2 до Порядку)
☐	шт. організації платник декларацій (у разі якщо платник оформлення товарів, вироблених за межами митної території України, здійснювалось не з використанням електронної митної декларації)
☐	доповнення (за довільною формою) відповідно до пункту 46.4 статті 46 розділу II Кодексу:
☐	-

* Збільшення/зменшення значення від'ємного значення за результатами перевірки контролюючого органу на підставі податкового повідомлення-рішення та/або уточнюючого розрахунку.

Дата	Номер	Сума, грн (+/-)
-	-	-

Дата подання: 1 7 . 1 1 . 2 0 2 0

Наведена інформація є повною і достовірною.

Керівник (уповноважена особа) / фізична особа (законний представник)

Я.С.Сімонов

(підпис та прізвище)

Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта: 3

6 5 4 3 7 2 8 9 4 3

Головний бухгалтер (особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку)

О.Л.Пітута

(підпис та прізвище)

Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта: 2

5 6 4 7 3 4 2 3 7 8

1 Застосовується код за ЄДРПОУ платника податку або реєстраційний (обліковий) номер платника податків, який прив'язується контролюючими органами, або реєстраційний номер облікової картки платника податків – фізичної особи.

2 Серія (за наявності) та номер паспорта означають фізичну особу, яка через свій реєстраційний прізвище відповідає відомостям наданим реєстраційним номером облікової картки платника податків та офіційно повідомляє про це відповідний контролюючий орган і має відповідну у паспорті.

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Код		
		2016	01	01
Товариство з обмеженою відповідальністю "ВСМК-Трейд"	за ЄДРПОУ	37264592		
Територія Солом'янський район	за КОАТУУ	8030000000		
Організаційно-правова форма господарювання приватна	за КОПФГ			
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90		
Середня кількість працівників, осіб	8			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	Бульвар Вацлава Гавела, буд. 16, м. Київ			

І. Баланс на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	4,6
первісна вартість	1011	-	4,6
знос	1012	(-)	(-)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	4,6
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	33,5
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	115,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	1,6
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	-	150,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	-	155,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паієвий) капітал	1400	-	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	102,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	-	103,4
II. Довгострокові зобов'язання, пільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	36,6
розрахунками з бюджетом	1620	-	6,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	9,3
Усього за розділом III	1695	-	52,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	-	155,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2016 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 675,8	-
Інші операційні доходи	2120	2,5	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	4 678,3	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 076,0)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(1 574,5)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(4 650,5)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	27,8	-
Податок на прибуток	2300	(20,3)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	7,5	-

Керівник

(підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

(підпис, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрошена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Код		
		2016	01	01
Товариство з обмеженою відповідальністю "ВСМК-Трейд"	за ЄДРПОУ	37264592		
Територія Солом'янський район	за КОАТУУ	803000000		
Організаційно-правова форма господарювання приватна	за КОПФГ	10		
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90		
Середня кількість працівників, осіб		9		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон		Бульвар Вацлава Гавела, буд.16, м Київ		

I. Баланс на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
				3	4	
1	2	3	4			
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи	1000	-	-			
первісна вартість	1001	-	-			
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-			
Основні засоби :	1010	4,6	3,8			
первісна вартість	1011	4,6	3,8			
знос	1012	(-)	(-)			
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-			
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-			
Інші необоротні активи	1090	-	-			
Усього за розділом I	1095	4,6	3,8			
II. Оборотні активи						
Запаси :	1100	33,5	24,6			
у тому числі готова продукція	1103	-	-			
Поточні біологічні активи	1110	-	-			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	115,8	77,8			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-			
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1135	-	-			
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-			
Гроші та їх еквіваленти	1165	1,6	7,6			
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-			
Інші оборотні активи	1190	-	-			
Усього за розділом II	1195	150,9	110,0			
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-			
Баланс	1300	155,5	113,8			

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	102,4	105,2
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	103,4	106,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	36,6	4,5
розрахунками з бюджетом	1620	6,2	3,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	9,3	-
Усього за розділом III	1695	52,1	7,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	155,5	113,8

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2017 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 886,2	4 675,8
Інші операційні доходи	2120	1 238,9	2,5
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	6 125,1	4 678,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 910,7)	(3 076,0)
Інші операційні витрати	2180	(1 908,9)	(1 574,5)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(5 819,6)	(4 650,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	305,5	27,8
Податок на прибуток	2300	(27,1)	(20,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	278,4	7,5

Керівник

(підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Код	
		2018	01 01
Товариство з обмеженою відповідальністю "ВСМК-Трейд"	за ЄДРПОУ	37264592	
Територія Солом'янський район	за КОАТУУ	8030000000	
Організаційно-правова форма господарювання приватна	за КОПФГ	10	
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90	
Середня кількість працівників, осіб	9		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон	Бульвар Василя Гавела, буд.16, м.Київ		

І.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	1,9	3,8
первісна вартість	1011	1,9	3,8
знос	1012	(-)	(-)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1,9	3,8
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	158,4	24,6
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	136,0	77,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,7	7,6
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	295,1	110,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	297,0	113,8

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	105,2	108,7
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	106,2	109,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4,5	183,9
розрахунками з бюджетом	1620	3,1	3,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	7,6	187,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	113,8	296,7

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 476,6	4 886,2
Інші операційні доходи	2120	8 310,7	1 238,9
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	14 787,3	6 125,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(8 094,4)	(3 910,7)
Інші операційні витрати	2180	(6 559,2)	(1 908,9)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(14 653,6)	(5 819,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	133,7	305,5
Податок на прибуток	2300	(96,8)	(27,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	36,9	278,4

Керівник

(підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

(підпис, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "ВСМК-Трейд"	Дата (рік, місяць, число)	за ЄДРПОУ	Код
Територія	Солом'янський район		за КОАТУУ	2019 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	приватна		за КОПФГ	37264592
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля		за КВЕД	8030000000
Середня кількість працівників, осіб	9			10
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком			46.90
Адреса, телефон	Бульвар Василя Гавела, буд. 16, м. Київ			

І. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незаввершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	1,9	12,9
первісна вартість	1011	1,9	12,9
знос	1012	(-)	(-)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1,9	12,9
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	158,4	62,0
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	136,0	101,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	0,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,4	1,9
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	294,8	165,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вилучення	1200	-	-
Баланс	1300	296,7	178,4

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	108,7	112,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	109,7	113,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	183,9	62,0
розрахунками з бюджетом	1620	3,1	3,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	187,0	65,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	296,7	178,4

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 946,8	6 476,6
Інші операційні доходи	2120	1 869,5	8 310,7
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	3 816,3	14 787,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 259,6)	(8 094,4)
Інші операційні витрати	2180	(1 526,7)	(6 559,2)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(3 786,3)	(14 653,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	30,0	133,7
Податок на прибуток	2300	(18,1)	(96,8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	11,9	36,9

Керівник

_____ (підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

_____ (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____ (підпис)

Сімонов Ярослав Сергійович

_____ (ініціали, прізвище)